

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka 0070-28/2013

Ljubljana, dne 14.10.2013/

EVA: 2013-2611-0072

GENERALNI SEKRETARIAT
VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZMEPIZ-1) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13-ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja - ZMEPIZ-1 (EVA 2013-2611-0072) in ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Tanja ŠARABON
generalna sekretarka

Priloga:

- predlog zakona

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za finance.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela
dr. Andraž Rangus, vodja Sektorja za pokojnine in pravice iz dela
Mitja Žiher, podsekretar, Sektor za pokojnine in pravice iz dela

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
Dejan Levanič, državni sekretar
Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela
dr. Andraž Rangus, vodja Sektorja za pokojnine in pravice iz dela
Mitja Žiher, podsekretar, Sektor za pokojnine in pravice iz dela

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

/

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

/

5. Kratek povzetek gradiva

S predlaganim zakonom se usklajujejo določbe o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja z določbami novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju /ZPIZ-2/ (Ur.l. RS, št. 96/12, 39/13 in 63/13-ZIUPTDSV), ki je bil sprejet v decembru 2012. Peti odstavek 140. člena ZPIZ-2 določa, da se matična evidenca uredi s posebnim zakonom. Novi ZPIZ-2 je prinesel vrsto novosti, ki posodablja vodenje matične evidence in ga usklajujejo s predpisi o varovanju osebnih podatkov ter varovanju dokumentarnega in arhivskega gradiva.

S predlaganim zakonom se prav tako uvaja obvezna elektronska oblika prijav v obvezna socialna zavarovanja, in sicer tako za vse pravne kot tudi za vse fizične osebe, s čimer bo olajšano poslovanje zavezancev za vlaganje teh prijav, predvsem poslovnih subjektov v gospodarstvu in v negospodarstvu. Olajšava pomeni odpravo zelo velike administrativne ovire, za katero so že večkrat podali pobudo tako poslovni subjekti kot tudi državni organi. Elektronsko vlaganje se bo uveljavilo s 1.1.2016. Kljub navedenemu pa za fizične osebe tudi po letu 2016 še vedno obstaja možnost pisne prijave v zavarovanju na okencu ZZZS ali pa s posredovanjem obrazca preko pošte, kar je bila zahteva Ministrstva za zdravje in ZZZS.

Prav tako se uvaja pomembna novost, in sicer da morajo zavezanci za prijavo delavca v delovnem razmerju tega delavca prijaviti v obvezno pokojninsko invalidsko zavarovanje najkasneje na dan nastopa dela, kot je to določeno v pogodbi o zaposlitvi, vendar ne kasneje kot je pričetek opravljanja dela.

Predlog ZMEPIZ-1 določa obveznost vročitve potrdila o vloženi prijavi v zavarovanje in odjavi iz zavarovanja za delodajalce, ki so dolžni kopijo potrdila vročiti delavcu. S tem se zagotavlja pravna varnost delavcev, ki morajo biti obveščeni tako o začetku zavarovanja kot tudi o prenehanju zavarovanja. Z vročanjem potrdil o prijavi v zavarovanje se ne zavezuje več nosilcev javnih pooblastil, ki prijavljajo zavarovance na podlagi priznanih pravic (npr. ZRSZ, ZZZS, ZPIZ, CSD), saj to zaradi velikega števila zavarovancev in tudi zaradi velike količine prijav in odjav za krajša zavarovalna obdobja lahko predstavlja velik strošek. Poleg tega je vsak zavarovanec o obdobju zavarovanja obveščen na podlagi odločbe, s katero mu je priznana pravica in je vložitev teh prijav sistemsko zagotovljena.

Predlog ZMEPIZ-1 prav tako predvideva razbremenitev delodajalcev s posredovanjem podatkov o osnovah in plačanih prispevkih na način, da bo v treh letih po uveljavitvi tega zakona zavod potrebne podatke za oblikovanje obrazcev M-4 prejel neposredno od davčnega organa.

Predlog ZMEPIZ-1 bo vključil tudi rešitve določenih vprašanj, ki so se pojavila v večletnem izvajanju določb Zakona o matični evidenci zavarovancev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil sprejet leta 2000.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna		150.000		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva		302.000		
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
2848	Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov	DURS	0	150.000
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki			Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR				
Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun.				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja			DA	

Gradivo je bilo objavljeno na spletni državnem portalu RS E-demokracija Gradivo je predhodno obravnaval Ekonomsko - socialni svet		
/		
/Če DA: Datum objave: 10.9.2013 V razpravo so bili vključeni: <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti, V javni razpravi občine in združenja občin niso sodelovale, saj jih predlog zakona neposredno ne zadeva. V javni razpravi ni bilo podanih mnenj, predlogov ali pripomb.		
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o.....,kar je razvidno v predlogu predpisa./		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: <ul style="list-style-type: none"> - Služba Vlade RS za zakonodajo, - Ministrstvo za zdravje, - Ministrstvo za finance, - Ministrstvo za notranje zadeve, - Statistični urad RS, - Ministrstvo za pravosodje, - Ministrstvo za obrambo. 		
/Datum pošiljanja: 11.9.2013		
Gradivo je usklajeno: <ul style="list-style-type: none"> - Službo Vlade RS za zakonodajo - Ministrstvom za finance, - Ministrstvom za notranje zadeve, - Statističnim uradom RS, - Ministrstvom za pravosodje, - Ministrstvom za obrambo. V fazi usklajevanja so bile upoštewane tudi vse pripombe Ministrstva za zdravje. .	v celoti / v pretežni meri / delno	Bistvena odprta vprašanja: -
		Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnava neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnava gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštewane zahteve iz Resolucije o		DA

normativni dejavnosti	
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...	
dr. Anja KOPAČ MRAK MINISTRICA	

PRILOGA:

- besedilo členov,
- soglasja.

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

EVA: 2013-2611-0072

Številka:

Datum:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13-ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja - ZMEPIZ-1 (EVA 2013-2611-0072) in ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Tanja ŠARABON
generalna sekretarka

Priloga:

- predlog zakona

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za finance.

PREDLOG

EVA [2013-2611-0072]

Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZMEPIZ-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja

Za izvajanje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja so potrebni podatki, ki se vodijo v matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic. Vodenje matične evidence obsega vrsto opravil, ki jih morajo izvajati tako dajalci podatkov kot tudi upravljavci evidenc, da se doseže popolnost in pravilnost zajetih podatkov.

Upravljavec matične evidence je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ). Določene prijave, odjave in prijave spremembe podatkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje sprejema prijavno-odjavna služba Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

Zavod je po ZMEPIZ nosilec informacijske službe za poslovno področje matične evidence.

ZMEPIZ predpisuje vodenje zbirk podatkov o zavarovancih, zavezancih in upokojencih, ki se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz PIZ. Prijavno-odjavno službo za obvezno PIZ opravlja ZZZS, prav tako pa Zavod beleži prijave v zavarovanja, ki se vlagajo preko sistema e-VEM.

V zbirki podatkov zavarovancev PIZ je Zavod v letu 2012 vodil podatke za 964.978 zavarovancev, ki so jih zavezanci za posredovanje podatkov posredovali na predpisanih M obrazcih. V podatkovne zbirke MEZ je bilo v letu 2012 zajetih 2.352.774 obrazcev M-1 do M-10.

Preglednica IV.1: Pregled zbranih in pregledanih podatkov o zavarovancih, 2011–2012

Vrsta obrazca		Realizacija 2011	Načrt 2012	Realizacija 2012	Indeks <u>2012</u> / 2011	Izpolnitev načrta (%)
M-1	Prijava v zavarovanje	449.566	290.000	342.806	76,3	118,2
M-2	Odjava iz zavarovanja	458.119	300.000	366.284	80,0	122,1
M-3	Prijava spremembe	37.931	35.000	48.704	128,4	139,2
M-4 M-8	Prijava prejemkov	1.521.243	1.400.000	1.563.570	102,8	111,7
M-5 M-9	Prijava nadomestil iz zdravstvenega zavarovanja	228	-	283	124,1	-
M-6 M-10	Prijava nadomestil iz invalidskega zavarovanja	27.837	23.000	30.958	111,2	134,6
M-7	Prijava podatkov o dobi	159	600	169	106,3	28,2
Skupaj		2.495.083	2.048.600	2.352.774	94,3	114,8

Zavezanci za vlaganje prijav podatkov za zavarovance so opredeljeni v zakonu. To so vsi delodajalci (pravne in fizične osebe), sami zavarovanci, ustanove, ki priznavajo pravice, na podlagi katerih je pokojninsko in invalidsko zavarovanje obvezno, in davčni organ.

Preko podatkov matične evidence in v povezavi s podatki, ki jih zagotavlja davčni organ, se vzpostavlja informativna osebna evidenca, kot jo predvideva ZPIZ-2 in ki omogoča zavarovancu, uživalcu pravic in Zavodu takojšen vpogled v vse pomembne podatke, vezane na uveljavljanje in uživanje pravic. Podatki matične evidence so pomembni tudi za statistična raziskovanja in za izvajanje

zakonskih dolžnosti, ki so naložene nosilcem javnih pooblastil. Zavod kot upravljavec matične evidence zagotavlja potrebne podatke tudi vsem navedenim subjektom.

Veljavni Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 81/00; v nadaljnjem besedilu: ZMEPIZ) je bil sprejet na podlagi 203. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06-ZUTPG, 10/08-ZVarDod, 98/09-ZIUZGK, 38/2010-ZUKN, 61/2010-ZSVarPre, 79/2010-ZPKDPIZ; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1), ki pa je bil reformiran v letu 2012.

Novi ZPIZ-2 je med drugim prinesel številne novosti, ki se nanašajo na zavarovance oziroma zavarovalne podlage. Prav tako je novi zakon določil nove načine dostopa do posameznih podatkov o zavarovancih z uvedbo informativne osebe evidence.

V sedanjem sistemu vlaganja prijav podatkov za matično evidenco zavezanci za prijavo zavarovanja lahko ročni izpis podatkov na predtiskanem obrazcu nadomestijo:

- z vložitvijo prijave v sistemu e-VEM, vendar le za samostojne podjetnike, družbenike in osebe v delovnem razmerju pri gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih;
- z elektronsko oblikovanim obrazcem M (Microsoft Excel dokument, PDF-dokument ipd.), ki ga v okviru lastne informacijske rešitve izdelajo sami in uporabijo za pripravo podatkov o zavarovanju, in tiskalniški izpisom v svojem informacijskem sistemu;
- z elektronsko oblikovanim obrazcem M (Microsoft Excel dokument), ki je objavljen na spletni strani ZZS in omogoča vnos podatkov prijave o zavarovanju in tiskalniški izpis.

Še vedno pa ni pravne podlage za elektronsko vlaganje prijav zavarovanja za vse pravne osebe, ki niso gospodarske družbe (organi državne uprave, zavodi, društva idr.) in za fizične osebe, ki niso samostojni podjetniki (zasebniki, ki opravljajo samostojno dejavnost, npr. odvetniki, samostojni kulturni delavci, kmetje in druge fizične osebe).

Potrebno je vzpostaviti takšno okolje (pravno podlago in informacijske rešitve), kjer bodo vsi zavezanci, tako delodajalci kot tudi nosilci javnih pooblastil, z uporabo elektronskih storitev, na sodoben način vlagali prijavo in odjavo iz zavarovanja, s čimer se uresničuje eden izmed ukrepov za odpravo administrativnih bremen.

– navedba predpisov, ki urejajo to področje

- Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 81/00, 111/07 in 25/11);
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju /ZPIZ-2/ (Ur.l. RS, št. 96/12, 39/13, 63/13-ZIUPTDSV)
- Priloga k Pravilniku o obrazcih prijav podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 37/2011, 57/2011 - popr.)

– podatki o rezultatih spremljanja izvajanja obstoječega predpisa (predstavitev ciljev, ki jih je predpis zasledoval, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ocena doseženih ciljev, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi)

– poglobilni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za nastanek problema)

- **na kakšen način so bili problemi ugotovljeni**

- **predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja**
Uredba 883/2004, Uredba 987/2009

- **mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja**
/

- **odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev**
/

- **odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev**
/

- **razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa**

Prvi razlog za potrebo po novem predpisu je neusklajena zakonodaja, ki ureja matično evidenco z novo pokojninsko in invalidsko zakonodajo.

Prav tako je potrebno opozoriti na zastarel sistem prijave v socialna zavarovanja, kjer vsi delodajalci in drugi organi nimajo možnosti prijave v zavarovanja v elektronski obliki.

V večletnem izvajanju določb Zakona o matični evidenci zavarovancev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil sprejet leta 2000, so se odprla tudi nekatera vprašanja, ki se s tem zakonom rešujejo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovni cilj predloga zakona je uskladitev obstoječe zakonodaje z novim ZPIZ-2. Uskladitev je izvedena tako, da so upoštevane novosti, ki jih prinaša ZPIZ-2, hkrati pa se odpravlja podvajanje določb (npr. določbe o trajanju zavarovanja). Ob tem se zaradi zagotavljanja pravilnosti in popolnosti podatkov daje večji pomen sprotnemu nadzoru nad prijavljenimi podatki, iz katerega izhaja opredelitev postopkov in ukrepov nadzora.

Cilj predlaganih sprememb je tudi elektronsko zbiranje prijav podatkov oziroma poenostavitev sistema zbiranja podatkov, potrebnih za izvajanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, razbremenitev zavezancev za vlaganje prijav, organa, ki sprejema prijave, in upravljavca matične evidence.

Zaradi enostavnejšega sistema zbiranja podatkov se povečuje tudi stopnja pravilnosti, konsistentnosti in ažurnosti teh podatkov, saj se z zmanjševanjem števila potrebnih prijav podatkov tudi zmanjša verjetnost napak in zamud pri teh prijavah.

Posredna posledica poenostavljenega posredovanja podatkov je večja popolnost in pravilnost posredovanih podatkov, s čimer se povečuje tudi pravna in socialna varnost zavarovancev in

uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega sistema.

2.2 Načela

Poglavitna načela predloga ZMEPIZ-1 so upoštevanje načela varstva posameznikov glede obdelave podatkov, ki se nanašajo nanje, načelo zakonitosti, obveznega dajanja podatkov, restriktivnosti zbiranja, uporabe in posredovanja podatkov, racionalnosti in gospodarnosti, metodološke enotnosti ter načelo nadzora in notifikacije.

Načelo zakonitosti se kaže v tem, da se način, s katerim se zbirajo ali spreminjajo podatki v matični evidenci, in obveznosti zavezancev predpiše z zakonom. Načelo gospodarnosti pomeni razbremenjevanje zavezancev s poenostavljenim načinom elektronskega posredovanja in z racionalnejšim načinom vnosa teh podatkov v evidenco ZPIZ, kar je temeljni namen predlaganega zakona. Načelo varovanja osebnih podatkov je upoštevano v vsem postopku obdelave teh podatkov (sprejem, vnos v evidenco in posredovanje izključno zakonitim upravičencem), ki ga sicer predpisuje veljavni ZMEPIZ v povezavi s predpisi o varovanju osebnih podatkov. Načelo obveznega dajanja podatkov se odraža v predpisani obveznosti posredovanja podatkov, ki se nanaša na izrecno opredeljene zavezance in zavarovance, ter v sankcioniranju opustitve posredovanja podatkov, ki je opredeljena kot prekršek.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- **konkreten opis predlaganih rešitev**

Uskladitev z novo pokojninsko in invalidsko zakonodajo

Z uveljavitvijo nove pokojninske reforme je prišlo do nekaterih sprememb, ki se nanašajo tudi na zavarovance oziroma zavarovalne podlage, prav tako je prišlo do nekaterih sprememb, ki se nanašajo na pravice (uveljavitev pravice do predčasne pokojnine, ni več pravice do odpravnine in oskrbnine, možnost izplačevanja 20% pokojnine ob hkratnem zavarovanju, idr.),

Uvedba elektronske prijave v socialna zavarovanja

S predlaganim zakonom se prav tako uvaja obvezna e-oblika prijav v obvezna socialna zavarovanja tako za vse pravne, kot tudi za vse fizične osebe, s čimer bo olajšano poslovanje zavezancev za vlaganje teh prijav, predvsem poslovnih subjektov v gospodarstvu in v negospodarstvu. Olajšava pomeni odpravo zelo velike administrativne ovire, za katero so že večkrat podali pobudo tako poslovni subjekti kot tudi državni organi. Kljub navedenemu pa za fizične osebe tudi po letu 2016 še vedno obstaja možnost pisne prijave v zavarovanju na okencu ZZZS ali pa s posredovanjem obrazca preko pošte, kar je bila zahteva Ministrstva za zdravje in ZZZS.

Vročitve potrdila o vloženi odjavi

Predlog ZMEPIZ-1 poleg obveznosti vročitve potrdila o vloženi prijavi v zavarovanje določa tudi potrdilo o odjavi iz zavarovanja za delodajalce, ki so dolžni kopijo potrdila vročiti delavcu. S tem se zagotavlja pravna varnost delavcev, ki morajo biti obveščeni tako o začetku zavarovanja kot tudi o prenehanju zavarovanja. Z vročanjem potrdil o prijavi v zavarovanje se ne zavezuje več nosilcev javnih pooblastil, ki prijavljajo zavarovance na podlagi priznanih pravic (npr. ZRSZ, ZZZS, ZPIZ, CSD), saj to zaradi velikega števila zavarovancev in tudi zaradi velike količine prijav in odjav za krajša zavarovalna obdobja lahko predstavlja velik strošek. Poleg tega je vsak zavarovanec o obdobju zavarovanja obveščen na podlagi odločbe, s katero mu je priznana pravica in je vložitev teh prijav sistemsko zagotovljena.

Razbremenitev delodajalcev

Predlog ZMEPIZ-1 prav tako predvideva razbremenitev delodajalcev s posredovanjem podatkov o osnovah in plačanih prispevkih na način, da bo v treh letih po uveljavitvi tega zakona zavod potrebne podatke za oblikovanje obrazcev M-4 prejel neposredno od davčnega organa.

Izboljšanje veljavne zakonodaje

Predlog ZMEPIZ-1 bo vključil tudi rešitve določenih vprašanj, ki so se pojavila v večletnem izvajanju določb Zakona o matični evidenci zavarovancev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil sprejet leta 2000.

- **variantne rešitve, ki so bile proučevane, in argumenti za predlagano rešitev**

/

b) Način reševanja:

- **vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom**

a) uskladitev z novo pokojninsko in invalidsko zakonodajo

b) uvedba elektronske prijave v socialna zavarovanja

c) vročitve potrdila o vloženi odjavi

d) razbremenitev delodajalcev

e) izboljšanje veljavne zakonodaje

- **vprašanja, ki se bodo reševala na drug način in kako (npr. kolektivne pogodbe)**

/

- **vprašanja, na katera ni mogoče poseči s predpisi**

/

- **vprašanja, ki naj bi bila deregulirana (ni več potrebe po regulaciji)**

/

- **vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, za katera je bilo poprej opravljeno eksperimentiranje in testiranje zaradi ugotovitve primernosti ukrepanja**

/

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- **z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo)**

DA

- **s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo**

DA

- **predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati**

DA

č) Usklajenost predloga predpisa:

- **s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi**

/

- **s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona**

nanaša (navedba odprtih vprašanj)

/

- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

/

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

- **spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen**

Spletna stran Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve
(http://www.mdds.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_v_pripravi/)

- **čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče posredovati stališča, predloge, mnenja in pripombe**

11.9.2013 do 3.10.2013

- **datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja**

/

- **seznam subjektov, ki so sodelovali**

- **bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti**
Na predlog zakona ni bilo podanih nobenih pripomb ali stališč.

- **bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani in zakaj**

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- – **ocena finančnih posledic za državni proračun**

3.1 DURS

Izvajanje predloga ZMEPIZ-1 bo imelo določene administrativne in finančne posledice za davčni organ in zavezanca za dajanje podatkov, za katere menimo, da bi morali biti v predlogu zakona razkrite. V zvezi z implementacijo novega načina zagotavljanja podatkov za sestavo M4 obrazca za delavce v delovnem razmerju v nadaljevanju navajamo plan potrebnih aktivnosti, ki jih bo treba izvesti na DURS. Pri posamezni aktivnosti je navedena tudi okvirna ocena potrebnega dela za programske prilagoditve.

Podatki o osnovah in obračunanih prispevkih:

- dopolnitev podatkov na REK obrazcih do 1. 3. 2014 - analiza in razvoj analitike za ZPIZ na sistemu eDavki (800 ur),
- dopolnitev podatkov na REK obrazcih do 1. 6. 2014 - analiza in razvoj analitike za ZPIZ v evidenci IDIS (680 ur),
- priprava podatkov za posredovanje, vzpostavitev G2G spletnega servisa do 1. 9. 2014 (150 ur),
- DURS in ZPIZ zagotovita testno okolje za izmenjavo podatkov, izvedba testiranja od 1. 6. 2015 do 1. 12. 2015 (300 - 500 ur),
- vzpostavitev tekoče izmenjave podatkov ter sprememb podatkov iz REK obrazcev med DURS

in ZPIZ do 1. 1. 2016.

Podatki o plačanih prispevkih:

- dograditev obstoječih programskih podpor za razkritje podatkov o prispevkih po 21. členu ZDavP-2 s podatkom o plačilu prispevka po zavezancu za prispevke, zagotovitev spletnega servisa G2G in revizijske sledi (300 ur),
- izdelava novega servisa za pregled plačil (500 ur).

Skupna ocena dela za potrebne programske prilagoditve znaša 2000 do 2500 ur oziroma 120.000 do 150.000 EUR (60 EUR/ura).

Ne glede na to, da je namen uveljavitve novega koncepta zagotavljanja podatkov za sestavo M4 obrazca za delavce v delovnem razmerju, ki izhaja iz gradiva k predlogu ZMEPIZ-1, razbremenitev delodajalcev, ki s tem ne bodo imeli več obveznosti oblikovanja in vlaganja M4 obrazcev, pa je treba opozoriti, da bodo le-ti za izvedbo novega koncepta morali prilagoditi svoje programske podpore s tem, ko bodo REK obrazci od 1. 1. 2016 dalje dopolnjeni z dodatnimi podatki, ki so potrebni za sestavitev M4 obrazca.

- **ocena finančnih posledic za druga javna finančna sredstva**

3.2 ZPIZ

Predvideni stroški implementacije ZMEPIZ-1 s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2015 zavarovanje so razvidni iz naslednje tabele.

Predvideni stroški informacijske podpore za implementacijo ZMEPIZ na ZPIZ			
Oznaka	Referenca	Naloga	Strošek
A	2. do 7. odstavek 38. člena	Vzpostavitev rešitve za prevzem M4 od DURS	122.000,00 €
B	7. člen	Dopolnjevanje rešitev za integracijo z e-VEM po vključitvi M123 delodajalcev	14.400,00 €
C	57., 71. člen	Dopolnjevanje rešitev IOE	33.600,00 €
Skupaj A+B+C			170.000,00 €

Hkrati z navedenim je potrebno pojasniti, da bo zaradi elektronskega poslovanja prišlo do zmanjšanja stroškov iz naslova papirnatega poslovanja, kar dejansko pomeni prihranek znotraj celotnega poslovanja obeh organov.

3.3. ZZZS

V zvezi s stroški Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pri implementacije rešitev ZMEPIZ-1 je potrebno pojasniti, da bodo stroški za nakup in posodobitev informacijske opreme znašali 132.000 evrov.

Stroški se nanašajo na:

- zunanji razvoj in dopolnitve portala 70.000 evrov;
- skupni stroški dela delavcev Zavoda (priprava in uskladitev načrta za portalsko rešitev, priprava specifikacij in izvedba javnega naročila, načrtovanje, razvoj testiranje, podpora

zunanjemu izvajalcu, priprava navodil za portalske rešitve, prilagoditev aplikacije Evidence OZZ za obravnavo e-vlog iz portala, itd) v višini 62.000 evrov.

Omenjeni stroški bodo pokriti iz sredstev, ki so namenjena posodobitvi informacijske tehnologije in sicer v dogovoru med Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki bo delno pokril te stroške.

- **v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena** znotraj proračunskih postavk posameznega organa (ZPIZ, ZZZS), ki ima sredstva zagotovljena znotraj postavk za izdatke za blago in storitve ter investicijske odhodke.

Sredstva, ki jih bo potreboval DURS za implementacijo ZMEPIZ-1 so zagotovljena znotraj proračunske postavke **2848 Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov**.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

- **sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu v okviru proračunskih postavk** znotraj proračunskih postavk posameznega organa, ki ima sredstva zagotovljena znotraj postavk za izdatke za blago in storitve ter investicijske odhodke.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

– prikaz ureditve v pravnem redu EU

V primerljivih sistemih Evropske unije se podatki za izvajanje pokojninskih sistemov zbirajo preko evidentiranja plačil davkov in prispevkov, torej preko davčnega sistema. Zato je primerjalno prikazano uveljavljanje elektronskih davčnih storitev.

Večina vlad držav članic EU se ukvarja s postavitvijo spletnih davčnih storitev. Državne administracije s tem doživljajo operacionalizacijo in poenostavitev omenjenih storitev. Nekatere med njimi ponujajo tudi samoocenjevalne metode za določene kategorije uporabnikov, medtem ko druge (npr. Švedska) elektronsko pošiljajo predhodno izpolnjene davčne obrazce, ki jih lahko uporabnik pozneje elektronsko dopolni oziroma spremeni ter pošlje pošiljatelju.

Namen elektronskih davčnih storitev je odprava administrativnih ovir ter olajšano opravljanje določenih storitev tako za izvajalca sistema kot tudi za uporabnika. Sledijo opisi držav, ki so na omenjenem področju najbolj uspešne.

– prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU,

Hrvaška

Matično evidenco zavarovancev, zavezancev za plačila prispevkov in upravičencev iz pokojninskega zavarovanja vodi hrvaški Zavod za pokojninsko zavarovanje na temelju podatkov, ki jih morajo dostavljati zavezanci za plačilo prispevkov.

V okviru matične evidence se zbirajo, evidentirajo in upravljajo podatki, ki so potrebni za izvajanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter uveljavljanja pravic iz naslova pokojninskega zavarovanja

Za sprejem prijave v matično evidenco je v Republiki Hrvaški pristojen register organizacijske enote Zavoda na regionalni ravni, in sicer za:

- zavarovane delavce posreduje podatke delodajalec, in sicer glede na sedež delodajalca ali na sedež svoje hčerinske družbe,
- samozaposlene - po kraju registracije ali opravljanja dejavnosti,
- brezposelne – v skladu s pristojno službo za zaposlovanje,
- kmete – po prebivališču zavarovanca.

Švedska

Več kot 2,1 milijona švedskih državljanov je že v letu 2005 uporabljalo elektronske davčne storitve, ki jih zagotavlja nacionalni davčni odbor. V prejšnjem letu so na Švedskem zabeležili dvakratno povečanje uporabe omenjenih storitev.

Večina švedskih davkoplačevalcev prejme predhodno izpolnjeno in izračunano davčno napoved, ki jo lahko pozneje spletno oddajo s pomočjo elektronske kode, ki vsebuje PIN in geslo, ki ga podeljuje davčni odbor. Davčna napoved se lahko odda tudi telefonsko oziroma preko storitev mobilne telefonije. Večina jih odda napovedi preko spleta, uporabljajoč omenjeno elektronsko kodo.

Švedski davčni odbor je zaradi uporabe elektronskih storitev s strani 2,1 milijona prebivalcev privarčeval najmanj 2,75 milijonov evrov. Davčni odbor pričakuje povečanje elektronskih oddaj napovedi tudi v prihajajočih letih.

Belgija

Belgija je za program, s katerim bi modernizirali delovanje nacionalnega davčnega sistema, namenila 12,5 milijonov evrov. S tem se postavlja sistem davčnega postopka, ki bi vključeval izračun, deklaracijo, registracijo, zbiranje, predčasno plačilo, kontrolni postopek ter postopek pritožb. Na ta način želijo olajšati storitve za davkoplačevalce, poenostaviti in skrajšati postopke ter doseči, da bi se čim manj postopkov opravljalo osebno. S tem se želi doseči tudi operacionalizacijo davčne administracije ter zmanjšanje obratovalnih stroškov.

Do sedaj so se za različne vrste davkov zahtevali različni postopki. Tako so davkoplačevalci pri plačilu različnih vrst davkov večkrat izpolnjevali enak nabor osebnih podatkov, zdaj pa se bo sistem poenotil, tako da bo uporabnik posredoval osebne podatke le enkrat in bodo zabeleženi v njegovi personalni datoteki, iz katere se bodo črpali podatki, ne glede na vrsto izvedenega plačila.

Irska

V začetku leta 2005 je bilo davkoplačevalcem omogočeno, da preko telefonskega sporočila zahtevajo davčne napovedi, informacije ter povezave s tem oziroma uveljavljajo vračilo davkov. Davkoplačevalci morajo zato, da lahko uporabljajo to storitev, pridobiti osebno identifikacijsko številko ter servisno kodo.

Agencija za davčne zahteve uporablja storitve mobilne telefonije tudi za informacije o poteku postopkov v zvezi z davčnimi zahtevki. V prvih dveh tednih, ko so se začeli zahtevki preko mobilne pošte, je nacionalna agencija prejela več kot 8.000 zahtevkov, enako število pa jih prejmejo tudi po

telefonu.

»Mobilna vlada« naj bi bila skoraj tako uspešna kot elektronske storitve, saj kar 48 % prebivalcev meni, da je prek storitev mobilne telefonije dosti lažje dostopati do davčnih storitev kot prek elektronske pošte oziroma z obiskovanjem spletnih strani. Te storitve koristi kar 61 % oseb v starostni skupini 15-24 let.

Madžarska

Od maja 2006 je mogoče elektronsko oddati davčne napovedi tudi pri madžarskem vladnem elektronskem centru. Projekt, ki je stal več kot 7,5 milijona evrov, omogoča največjim nacionalnim davkoplačevalcem, da mesečno elektronsko opravljajo davčne storitve. Do maja 2006 je približno 2 milijona zaposlenih pri 50.000 različnih delodajalskih organizacijah zaprosilo za registracijo.

Od leta 2007 je obvezna elektronska oddaja napovedi za približno 1,2 milijona delodajalcev.

6. PRESOJA POSLEDIC NA POSAMEZNA PODROČJA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- **razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel**

Ni novih postopkov ali administrativnih bremen.

- **ukinitev postopka ali odprava administrativnih bremen**

Z elektronsko prijavo se bo zmanjšala obremenitev vseh pravnih oseb in fizičnih oseb, ki so poslovni subjekti. Posredna posledica poenostavljenega posredovanja podatkov je večja popolnost in pravilnost posredovanih podatkov, s čimer se povečuje tudi pravna in socialna varnost zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega sistema.

Dolgoročno je predvidena tudi ukinitev posredovanja prijav podatkov o osnovah, ki bo nadomeščeno s posredovanjem teh podatkov zavodu neposredno s strani davčnega organa in sicer na obračunu davčnih odtegljajev in obračunu prispevkov. Namen je predvsem razbremenitev delodajalcev in drugih poslovnih subjektov. Obveznost posredovanja podatkov o osnovah pa še vedno ohranjajo nosilci javnih pooblastil.

- **spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti**

S predlogom ZMEPIZ-1 se po eni strani ohranja enotnost vlaganja prijav v obvezna socialna zavarovanja na enem mestu na način, da prijavno odjavno službo še vedno opravlja ZZZS. Obenem je vlaganje prijav in odjav zavarovanja za določene poslovne subjekte omogočeno preko sistema VEM - »Vse na enem mestu«, kjer pa se lahko vloži prijava podatkov o zavarovanju. Na ta način se realizira večletni cilj elektronskega vlaganja prijav podatkov preko sistema, hkrati z izvajanjem drugih postopkov in storitev za gospodarske družbe in samostojne podjetnike.

- **ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitev obstoječih organov**

/

- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nove kadre, ali so izvajalci primerno usposobljeni ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva

/

- ali bo ukinitve postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev

/

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- dokumentacija, ki jo je stranka dolžna predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

/

- stroški, ki jih bo imela stranka ali razbremenitev stranke

/

- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

- posledice na kakovost zraka

/

- posledice na cilje upravljanja voda

/

- posledice na kakovost ali vire prsti

/

- posledice na podnebne spremembe

/

- posledice na biotsko raznovrstnost, varovana območja in zavarovana območja

/

- posledice na nastajanje in ravnanje z odpadki

/

- posledice na verjetnost ali stopnjo tveganj za okolje

/

- posledice aktivnosti podjetij na okolje

/

- posledice za organizacijo dejavnosti v prostoru in rabo prostora

/

- posledice na prostorsko identiteto

/

- posledice na varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami:

- preprečevanje nastanka oziroma zmanjšanja posledic naravnih in drugih nesreč

/

- zaščita, reševanje in pomoč ob nesreči

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

- posledice na poslovne stroške in poslovanje
/
- posledice na premoženjske pravice
/
- posledice na inovacije in raziskave,
/
- posledice na potrošnike in gospodinjstva
/
- posledice na določene regije in sektorje
/
- posledice na druge države in mednarodne odnose
/
- posledice na makroekonomsko okolje
/
- presoja posledic na mala in srednja podjetja:
 - število podjetij in njihova velikost
/
 - število podjetij in delovnih mest, na katere se nanaša predlagani predpis
/
 - pomen različnih kategorij malih in srednjih podjetij v panogah
/
 - povezanost z drugimi panogami in možni vplivi na podizvajalce
/
- presoja posledic na konkurenčnost podjetij:
 - omejevanje dobaviteljem dostopa na trg
/
 - omejevanje konkurenčnosti dobaviteljev
/
 - zmanjševanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost
/

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

- posledice na zaposlenost in trg dela
/
- posledice na standarde in pravice v zvezi s kakovostjo dela
/

- posledice na socialno vključenost in zaščito določenih skupin
/
- posledice na pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov ter na družinska razmerja
/
- posledice na enakost spolov
/
- posledice na enako obravnavo družbenih skupin glede na različne osebne okoliščine (nediskriminacija)
/
- posledice na sodno varstvo in učinkovito sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin
/
- posledice na upravljanje, udeležbo, dobro asimilacijo, dostop do sodišč, medije in etiko
/
- posledice na javno zdravje
/
- posledice na zdravstveno varstvo
/

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

- posledice na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja
/
- posledice na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna
/
- posledice na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij
/

6.6 Presoja posledic na druga področja

6.7 Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

a) Predstavitev sprejetega zakona

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice)
/
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve)

Sprejeti zakon bo objavljen na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- **zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa**

Izvajanje zakona se bo spremljalo z zbiranjem in obdelovanjem podatkov o prijavah, odjavah v obvezna socialna zavarovanja.

- **organi, civilna družba**

/

- **metode za spremljanje doseganja ciljev**

/

- **merila za ugotavljanje doseganja ciljev**

/

- **časovni okvir spremljanja za pripravo poročil**

/

- **roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih**

/

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. NAVEDBA KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Dejan Levanič, državni sekretar
- Peter Pogačar, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela
- dr. Andraž Rangus, vodja Sektorja za pokojnine in pravice iz dela
- Mitja Žiher, podsekretar, Sektor za pokojnine in pravice iz dela

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O MATIČNI EVIDENCI ZAVAROVANCEV IN UŽIVALCEV PRAVIC IZ OBVEZNEGA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(področje urejanja)

(1) S tem zakonom se ureja matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: matična evidenca), ki obsega zbirke podatkov, potrebne za izvajanje tega zavarovanja, zbrane v različnih evidencah.

(2) Podatki, zbrani in obdelovani v matični evidenci, se upravljajo na način, predpisan s tem zakonom.

2. člen

(upravljavec matične evidence)

Upravljavec matične evidence je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

3. člen

(uporaba podatkov matične evidence)

(1) Podatki, ki jih vsebuje matična evidenca, se obdelujejo za vodenje in odločanje v postopkih za uveljavljanje pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za vodenje, odločanje o pravicah in izplačevanje pravic, ki jih zavod prizna ali izplačuje po posebnih zakonih, za vodenje in odločanje v postopkih po tem zakonu in za delovanje ali sodelovanje v odškodninskih postopkih, kjer je zavod stranka ali udeleženec postopka.

(2) Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS), Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS), Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS), Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: ZRSZ), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) in Centri za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: CSD) so upravičeni do pridobitve vsebine podatkov, ki jih vsebuje matična evidenca. Podatke lahko uporabljajo za izvajanje zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov in izvajanje statističnih raziskovanj.

4. člen
(pomen izrazov)

Izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

1. Zavezanec ali zavezanka za vlaganje prijav (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za vlaganje prijav) je pravna ali fizična oseba, ki v skladu s tem zakonom vlaga prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja in spremembe med zavarovanjem.
2. Zavezanec ali zavezanka za vlaganje prijav o osnovah (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za vlaganje prijav o osnovah) je pravna ali fizična oseba, ki v skladu s tem zakonom vlaga prijave podatkov o osnovah, obračunanih in plačanih prispevkih ter obdobjih zavarovanja po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
3. Prijava podatkov o osnovah je prijava podatkov o osnovah, obračunanih in plačanih prispevkih ter obdobjih zavarovanja po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
4. Prijava podatkov o obdobju zavarovanja je prijava podatkov o obdobju zavarovanja, ki predstavlja prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem.
5. Posredovalec ali posredovalka podatkov (v nadaljnjem besedilu: posredovalec podatkov) je pravna ali fizična oseba, ki po pooblastilu zavezanca za vlaganje prijav o osnovah zavodu ali pooblaščenemu izvajalcu izpolni dolžnost posredovanja podatkov po tem zakonu.
6. Zavezanec ali zavezanka za plačilo prispevkov (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za plačilo prispevkov) je pravna ali fizična oseba, ki je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dolžna plačevati prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
7. Obdobje zavezanosti je obdobje od prve prijave zavarovanca v zavarovanje do odjave zadnjega zavarovanca iz zavarovanja pri posameznem zavezancu za vlaganje prijav.
8. Zavezanost je dolžnost posredovanja podatkov po tem zakonu.
9. Prijava podatkov je vsako posredovanje podatkov, ki ga na s tem zakonom predpisan način izvrši zavezanec za vlaganje prijav ali zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma posredovalec podatkov.
10. Uživalec ali uživalka pravic (v nadaljnjem besedilu: uživalec pravic) po tem zakonu je oseba, ki je uveljavila kakšno pravico iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
11. Revizor ali revizorka (v nadaljnjem besedilu: revizor) je oseba, ki ima v skladu s tem zakonom veljavno pooblastilo za opravljanje nalog revizorja matične evidence.
12. Zavarovanec ali zavarovanka (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec) je oseba, ki je ali je bila v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje obvezno ali prostovoljno vključena v obvezno zavarovanje.
13. Poslovodna oseba je oseba, ki je bila v pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključena po 12. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98) oziroma drugem odstavku 15. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 10/08 – ZVarDod, 98/09 – ZIUZGK, 38/10 – ZUKN, 61/10 – ZSVarPre, 79/10 – ZPKDPIZ, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12 in 40/12 – ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1).

5. člen
(subjekti matične evidence)

Subjekti za katere se vodijo evidence po tem zakonu so:

1. zavarovanci;
2. osebe, ki niso vključene v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa jim je pokojninska doba priznana z odločbo pristojnega organa oziroma jim je čas, ki so ga prebili v zavarovanju, vpisan v delovno knjižico ali v drugo javno listino;
3. osebe, ki so uveljavile kakšno pravico iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
4. osebe, ki so zavezanci za plačevanje prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in
5. osebe, ki so zavezanci za vlaganje prijav ali zavezanci za vlaganje prijav o osnovah po tem zakonu.

6. člen

(uvedba matične evidence)

(1) Matična evidenca za posameznega zavarovanca se uvede z vnosom podatkov iz prve prijave v zavarovanje.

(2) Za osebe iz 2. točke prejšnjega člena tega zakona se matična evidenca uvede in vodi z vpisom podatkov o pokojninski dobi na podlagi ustrezne listine.

(3) Za osebe iz 4. in 5. točke prejšnjega člena se uvede in vodi matična evidenca na podlagi prve prijave prvega zavarovanca v zavarovanje in na podlagi podatkov iz ustreznega registra.

(4) Za uživalce pravic se uvede in vodi matična evidenca na podlagi podatkov matične evidence zavarovancev ter odločb zavoda o priznanju pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(5) Matična evidenca o izplačilih za posameznega prejemnika izplačila, ki ga v skladu z zakonom izplačuje zavod, se uvede in vodi z izvršitvijo prvega izplačila.

7. člen

(vodenje matične evidence)

(1) Matična evidenca se vodi tako, da se vanjo vnašajo podatki o subjektih iz 5. člena tega zakona na podlagi:

- prijav podatkov, ki so jih po tem zakonu dolžni sporočiti zavezanci za vlaganje prijav in zavezanci za vlaganje prijav o osnovah;
- posredovanih podatkov upravljavcev evidenc;
- izvedenih postopkov po tem zakonu za zagotavljanje pravilnosti podatkov, postopkov ugotavljanja lastnosti zavarovanca in revizije;
- izvedenih postopkov na podlagi uveljavljanja pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- izvedenih postopkov za izplačila prejemkov.

(2) Za izvajanje posameznih nalog pri vodenju matične evidence lahko zavod pooblasti drug zavod ali poslovni subjekt, ki je dolžan te naloge izvajati v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in s tem zakonom.

(3) Prijave v zavarovanje, objave iz zavarovanja in prijave spremembe podatkov med zavarovanjem za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje sprejema prijavno-odjavna služba ZZZS. ZZZS posreduje podatke iz prijav v zavarovanje, objav iz zavarovanja in prijav spremembe podatkov med zavarovanjem zavodu v elektronski obliki, podpisane s kvalificiranim digitalnim potrdilom informacijskega sistema ZZZS ter papirne obrazce iz osmega in desetega odstavka tega člena. Povračilo stroškov za vodenje prijavno-odjavne službe se uredi s pogodbo, ki jo skleneta zavod in ZZZS.

(4) Matična evidenca se vodi tako, da se podatki, določeni s tem zakonom, zapisujejo na elektronske nosilce zapisov v skladu s predpisi o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva.

(5) Vsi zavezanci za vlaganje prijav o osnovah posredujejo podatke o obdobju zavarovanja, o osnovi ter o obračunanih in plačanih prispevkih v elektronski obliki.

(6) Vsi zavezanci za vlaganje prijav vlagajo prijave, objave in spremembe prijav zavarovanja za vsa obvezna socialna zavarovanja v elektronski obliki.

(7) Šteje se, da je za fizično osebo, ki ni poslovni subjekt, vložena prijava iz prejšnjega odstavka v elektronski obliki, če je posredovana z uporabo spletne storitve in je podpisana s kvalificiranim digitalnim potrdilom.

(8) Ne glede na določbo šestega odstavka tega člena lahko fizične osebe, ki niso poslovni subjekti, vlagajo prijave, objave in spremembe prijav zavarovanja za vsa obvezna socialna zavarovanja tudi v pisni obliki na predpisanih obrazcih.

(9) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sodni register, zavezanci za vlaganje prijav, ki so poslovni subjekti, vlagajo prijave, objave in spremembe prijav zavarovanja za vsa obvezna socialna zavarovanja v elektronski obliki prek državnega portala za podjetja in podjetnike (v nadaljnjem besedilu: e-VEM).

(10) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za zavarovance, za katere so bili kot zavezanci za vlaganje prijav določeni poslovni subjekti, ki so že izbrisani iz poslovnega registra, prijave, objave in spremembe prijav zavarovanja za vsa obvezna socialna zavarovanja vlagajo na način iz osmega odstavka tega člena pri subjektu iz tretjega odstavka tega člena.

(11) Določba devetega odstavka tega člena se uporablja tudi za zavezance za vlaganje prijav po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, starševskem varstvu in urejanju trga dela, ki so poslovni subjekti in niso zavezanci za vlaganje prijav po tem zakonu.

8. člen (pridobivanje podatkov)

(1) Zavod pridobiva podatke matične evidence od zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah in subjekta iz 40. člena tega zakona oziroma od upravljavcev zbirk podatkov, ki so najbližje izvoru podatkov.

(2) Zavod mora posredovati podatke iz matične evidence za vzpostavitev oziroma za vodenje in vzdrževanje registrov in uradnih evidenc državnim organom in drugim uporabnikom, za izvrševanje njihovih, z zakonom določenih nalog. Zavod posreduje te podatke brezplačno.

(3) Upravljavci, ki vodijo zbirke podatkov, iz katerih zavod pridobiva podatke iz prvega odstavka tega člena, so dolžni posredovati vse dogodke, spremembe in popravke, ki vplivajo na podatke iz 11. do 23. člena tega zakona zavodu v predpisanih rokih in obliki ter brezplačno.

9. člen (metodološka načela)

(1) Za zagotovitev enotnega sistema vodenja evidenc na področju dela in socialne varnosti se pri vodenju teh evidenc uporabljajo enotna metodološka načela, enotni podatkovni standardi (obeležja, definicije, klasifikacije in šifranti) ter standardni postopki oblikovanja in pošiljanja statističnih poročil.

(2) Matična evidenca se vodi po enotnih metodoloških načelih, ki jih določi minister, pristojen za delo, po predhodnem mnenju SURS, ZZZS, ZRSZ, DURS in zavoda.

(3) Obrazce za prijavo podatkov, ki so skupni za zavod, ZRSZ, ZZZS, DURS in SURS, navodila za izpolnjevanje teh obrazcev ter druge obrazce in način vlaganja prijav podatkov, določenih s tem zakonom, predpiše minister, pristojen za delo, v sodelovanju z zavodi in organi iz prejšnjih odstavkov in s soglasjem ministra, pristojnega za zdravje, ministra, pristojnega za finance, in predstojnika SURS.

(4) Za določitev metodoloških osnov statističnih raziskovanj in administrativnih zbirk podatkov je potrebno pridobiti predhodno mnenje SURS.

2. PODATKI MATIČNE EVIDENCE

10. člen (zbirke podatkov)

Matična evidenca obsega naslednje zbirke podatkov:

1. matična evidenca zavarovancev;
2. matična evidenca uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
3. matična evidenca o izplačilih prejemkov;
4. register zavezancev;
5. evidenca o podanih izvedenskih mnenjih.

11. člen

(podatki o zavarovancih)

O zavarovancih se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. priimek in ime;
2. enotna matična številka občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO);
3. davčna številka;
4. naslov (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, šifra naslova iz registra prostorskih enot, šifra občine, za tujino šifra države);
5. vrsta prebivališča (stalno, začasno, za vročanje);
6. državljanstvo;
7. številka delovnega dovoljenja, datum poteka delovnega dovoljenja in organ, ki je delovno dovoljenje izdal;
8. poklic, ki ga opravlja;
9. vrsta izobrazbe;
10. področje izobrazbe;
11. ali je zavarovanec s telesno okvaro najmanj 70%, vojaški invalid I. do VI. skupine, civilni invalid vojne I. do VI. skupine, slepa oziroma gluha oseba, oseba obolela za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in živčno mišičnimi obolenji, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo, multiplo sklerozo, oboleli za rakom do 15. leta starosti in ekstrapiramidnimi obolenji;
12. kategorija invalidnosti;
13. podlaga za zavarovanje;
14. datum prijave v zavarovanje;
15. datum in vzrok spremembe med zavarovanjem;
16. delo, ki ga je zavarovanec opravljal in za katero se mu zavarovalna doba šteje s povečanjem;
17. pokojninska doba;
18. osnove, od katerih so bili plačani prispevki, znesek obračunanega in plačanega prispevka in obdobje, na katero se nanašajo;
19. obdobje zavarovanja, za katero so bili prispevki obračunani, in znesek obračunanega prispevka;
20. tedensko število ur polnega delovnega časa zavezanca za vlaganje prijav (samo polne ure);
21. tedensko število ur delovnega časa po pogodbi o zaposlitvi oziroma zavarovalnega časa zavarovanca (samo polne ure);
22. število delovnih ur in število ur dela preko polnega delovnega časa, za katere so plačani prispevki od predpisane osnove;
23. število ur odsotnosti z dela, za katere je zavarovanec prejel nadomestilo, ki se všteva v pokojninsko osnovo z osnovo iz preteklega leta;
24. registrska številka zavezanca za vlaganje prijav oziroma zavezanca za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanca za plačilo prispevkov;
25. matična številka poslovnega registra dela poslovnega subjekta, v katerem zavarovanec delo opravlja, oziroma poslovnega subjekta, če zavarovanec delo opravlja na sedežu poslovnega subjekta;
26. šifra dejavnosti, v katero sodi delo oziroma dejavnost zavezanca;
27. vrsta prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
28. datum in vzrok prenehanja zavarovanja;
29. v primeru delovnega razmerja – vrsta delovnega razmerja (ali je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas).

12. člen

(podatki o uživalcih starostne, predčasne, delne in invalidske pokojnine)

O uživalcih starostnih, predčasnih, delnih in invalidskih pokojnin se vnesejo v matično evidenco poleg podatkov iz prejšnjega člena, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic, še naslednji podatki:

1. vrsta pokojnine, oznake predpisa, ki je bil podlaga za določitev pokojnine, zmanjšanje oziroma povečanje pokojnine, datum priznanja pravice do pokojnine;
2. datum začetka izplačevanja pokojnine, datum prekinitve in ponovnega začetka izplačevanja pokojnine ter datum prenehanja pravice do pokojnine;
3. vzrok, datum nastanka in kategorija invalidnosti;
4. datum ugotovitve invalidnosti;
5. pokojninska osnova in leto pred letom, v katerem se uveljavljajo pravice, na katero so preračunane plače;
6. znesek pokojnine ob priznanju pravice;
7. odstotek odmere delne pokojnine ali dela pokojnine, če je uživalec pravice hkrati tudi vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
8. identifikacijsko številko tujega nosilca zavarovanja, če je bil uživalec pravice zavarovan v tujini ali če prejema pokojnino iz tujine.

13. člen

(podatki o uživalcih družinske oziroma vdovske pokojnine oziroma dela vdovske pokojnine)

O uživalcih družinske pokojnine in o uživalcih vdovske pokojnine oziroma dela vdovske pokojnine se poleg podatkov iz 11. in 12. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic vnesejo v matično evidenco, še naslednji podatki:

1. priimek in ime;
2. EMŠO;
3. davčna številka;
4. sorodstvo z umrlim zavarovancem ali uživalcem pokojnine;
5. iz 11. člena tega zakona za umrlega zavarovanca oziroma iz prejšnjega člena za umrlega uživalca pokojnine, po katerem imajo upravičenci pravico do družinske oziroma vdovske pokojnine;
6. datum in vzrok smrti zavarovanca ali uživalca pokojnine;
7. datum pridobitve pravice do družinske oziroma vdovske pokojnine oziroma dela vdovske pokojnine, datum začetka izplačevanja družinske oziroma vdovske pokojnine in datum prenehanja pravice do družinske oziroma vdovske pokojnine;
8. znesek pokojnine ob priznanju pravice;
9. identifikacijsko številko tujega nosilca zavarovanja, če uživalec pravice prejema pokojnino iz tujine.

14. člen

(podatki o uživalcih pravic, ki so pravico pridobili po posebnem predpisu)

O uživalcih pravic, ki so pravico pridobili po posebnem predpisu, se v matično evidenco vnesejo oznake posebnih predpisov, na podlagi katerih so pridobili oziroma jim je bila odmerjena pravica in podatki iz 11., 12. in 13. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic.

15. člen
(podatki o uživalcih invalidnin)

O uživalcih invalidnin se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. vzrok in stopnja telesne okvare;
2. datum nastanka telesne okvare, datum pridobitve, datum spremembe in datum prenehanja pravice do invalidnine;
3. znesek invalidnine ob priznanju in podatki iz 11., 12. in 13. oziroma 14. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic.

16. člen
(podatki o uživalcih dodatka za pomoč in postrežbo)

O uživalcih dodatka za pomoč in postrežbo se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. vrsta dodatka za pomoč in postrežbo;
2. datum pridobitve, datum spremembe in datum prenehanja pravice;
3. znesek dodatka za pomoč in postrežbo ob priznanju pravice in
4. podatki iz 11., 12. in 13. oziroma 14. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic.

17. člen
(podatki o uživalcih nadomestil na podlagi invalidnosti II. in III. kategorije)

O uživalcih nadomestil na podlagi invalidnosti II. in III. kategorije se vnesejo v matično evidenco poleg podatkov iz 11. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic, še naslednji podatki:

1. vrsta nadomestila;
2. osnova za odmero nadomestila;
3. datum pridobitve, datum spremembe in datum prenehanja pravice;
4. znesek nadomestila;
5. vzrok, datum nastanka in kategorija invalidnosti;
6. število ur delovnega oziroma zavarovalnega časa za katerega se izplačuje nadomestilo.

18. člen
(podatki o upravičencih do izplačila 20 % predčasne ali starostne pokojnine)

Za upravičence do izplačila 20% predčasne ali starostne pokojnine se vnesejo v matično evidenco poleg podatkov iz 11. člena tega zakona, ki so potrebni za priznanje, odmero in izplačevanje pravic, še naslednji podatki:

1. vrsta pokojnine, oznaka predpisa, ki je bil podlaga za določitev 20 % pokojnine;
2. datum začetka izplačevanja ter datum prenehanja izplačevanja 20% pokojnine;
3. pokojninska osnova in leto pred letom, v katerem se uveljavi izplačilo 20% pokojnine, na katero so preračunane plače;
4. znesek 20 % pokojnine ob priznanju.

19. člen

(podatki o izplačilih)

(1) Zavod v evidenci iz 3. točke 10. člena tega zakona vodi podatke o izplačilih prejemkov po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in drugih predpisih.

(2) Za osebe iz prejšnjega odstavka, ki prebivajo v tujini, lahko zavod pridobi podatke, ki vplivajo na izplačevanje prejemkov, od tujega nosilca zavarovanja ali od drugega pristojnega organa države, v kateri ta oseba prebiva.

20. člen

(podatki o osebah, za katere so podana izvedenska mnenja)

O osebah, za katere v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma v skladu z drugimi zakoni izvedenski organ zavoda poda izvedensko mnenje, zavod poleg podatkov iz 10. do 18. člena tega zakona, ki so potrebni za podajo izvedenskega mnenja, vodi podatke o podanih izvedenskih mnenjih, zlasti:

1. datum nastanka invalidnosti, telesne okvare oziroma potrebe po pomoči in postrežbi;
2. vzrok nastanka invalidnosti oziroma telesne okvare;
3. kategorija invalidnosti;
4. diagnoza;
5. stopnja telesne okvare;
6. vrsta dodatka za pomoč in postrežbo.

21. člen

(podatki o zavezancih za vlaganje prijav in zavezancih za vlaganje prijav o osnovah, ki so pravne osebe ali podružnice tujih podjetij)

O pravnih osebah in podružnicah tujih podjetij, ki so zavezanci za vlaganje prijav in zavezanci za vlaganje prijav o osnovah po tem zakonu, se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. registrska številka zavezanca;
2. matična številka poslovnega registra;
3. davčna številka;
4. naziv pravne osebe oziroma firma;
5. sedež (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, šifra naslova iz registra prostorskih enot, šifra občine, za tujino šifra države);
6. šifra in naziv pretežne dejavnosti;
7. razvrstitev zavezancev za vlaganje prijav in zavezancev za vlaganje prijav o osnovah (vrsta registra);
8. datum vpisa v sodni register;
9. pričetek zavezanosti;
10. prenehanje zavezanosti;
11. vzrok prenehanja zavezanosti;
12. datum izbrisa iz sodnega registra.

22. člen

(podatki o zavezancih za vlaganje prijav in zavezancih za vlaganje prijav o osnovah, ki so fizične osebe)

O fizičnih osebah, ki so zavezanca za vlaganje prijav in zavezanca za vlaganje prijav o osnovah zase oziroma za zaposlene delavce, se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. registrska številka zavezanca;
2. matična številka poslovnega registra;
3. davčna številka zavezanca za vlaganje prijav, zavezanca za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanca za plačilo prispevkov;
4. EMŠO;
5. priimek in ime;
6. naziv oziroma firma in sedež (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, šifra naslova iz registra prostorskih enot, šifra občine, za tujino šifra države);
7. naziv in šifra dejavnosti;
8. razvrstitev zavezanca (vrsta registra);
9. datum vpisa v sodni register oziroma poslovni register;
10. pričetek zavezanosti;
11. prenehanje zavezanosti;
12. vzrok prenehanja zavezanosti.

23. člen

(podatki o zavezancih za vlaganje prijav in zavezancih za vlaganje prijav o osnovah, ki so diplomatska in konzularna predstavništva ali mednarodne organizacije)

O diplomatskih in konzularnih predstavništvih ter mednarodnih organizacijah, ki zaposlujejo delavce po pogodbi o zaposlitvi in so zavezanca za vlaganje prijav in zavezanca za vlaganje prijav o osnovah za zaposlene delavce, se vnesejo v matično evidenco naslednji podatki:

1. registrska številka zavezanca;
2. davčna številka;
3. naziv;
4. sedež (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, šifra naslova iz registra prostorskih enot, šifra občine, za tujino šifra države);
5. razvrstitev zavezancev za vlaganje prijav in zavezancev za vlaganje prijav o osnovah (vrsta registra);
6. pričetek zavezanosti;
7. prenehanje zavezanosti;
8. vzrok prenehanja zavezanosti;

24. člen

(določitev registrske številke zavezancu)

(1) ZZZS dodeli zavezancu za vlaganje prijav 10-mestno registrsko številko, ki ga enolično označuje v evidencah obveznih socialnih zavarovanj.

(2) Če zavezanec za vlaganje prijavo osnovah hkrati ni zavezanec za vlaganje prijav, mu registrsko številko dodeli zavod.

(3) Registrska številka se dodeli pravni osebi in fizični osebi, ki je poslovni subjekt, v navezavi z matično številko poslovnega subjekta, fizični osebi, ki ni poslovni subjekt, v navezavi z enotno matično številko občana in drugemu subjektu v navezavi z davčno številko tega subjekta.

(4) Že dodeljena registrska številka se ne more dodeliti drugemu zavezancu niti po prenehanju poslovanja ali po smrti zavezanca.

25. člen

(številka dosjeja osebe in identifikacijska številka subjekta)

(1) Ob uvedbi matične evidence zavod osebam iz 1. do 3. točke 5. člena tega zakona dodeli 7-mestno številko dosjeja osebe.

(2) Zaradi vodenja evidenc po predpisih o upravnem poslovanju zavod vsakemu od subjektov iz 5. člena tega zakona in drugim pravnim in fizičnim osebam, ki poslujejo z zavodom, dodeli tudi 10-mestno identifikacijsko številko subjekta.

26. člen

(vir podatkov za matično evidenco)

Podatki za matično evidenco se v prijave, objave in prijave sprememb podatkov vpisujejo oziroma vnašajo na podlagi evidenc, registrov in poslovne dokumentacije, ki jih v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki temeljijo na zakonih, vodijo oziroma upravljajo zavezanci za vlaganje prijav, zavezanci za vlaganje prijav o osnovah in zavezanci za plačilo prispevkov, ter na podlagi uradnih evidenc.

3. VLAGANJE PRIJAV PODATKOV IN OBLIKOVANJE PRIJAV O OSNOVAH

27. člen

(prijava v zavarovanje)

(1) Nabor podatkov v obrazcih prijav podatkov, na podlagi katerih se podatki vnašajo v matično evidenco o zavarovancih, se predpiše s pravilnikom iz 9. člena tega zakona.

(2) V pravilniku iz prejšnjega odstavka se uredi tudi prijava podatka o izmenskem delu, ki se v prijavo v zavarovanje vpiše za potrebe SURS.

28. člen

(spremembe podatkov v prijavi v zavarovanje)

Spremembe podatkov v prijavi v zavarovanje, ki ne vplivajo na obstoj pravnega razmerja, se prijavijo, če gre za spremembe okoliščin, ki trajajo nad 90 dni.

29. člen

(podatki o pokojninski dobi, ki niso vneseni v matično evidenco)

Podatki o pokojninski dobi, ki niso vneseni v matično evidenco na podlagi prijav v zavarovanje in odjav iz zavarovanja, se vnašajo v matično evidenco na podlagi pravnomočnih odločb, s katerimi je pristojni organ ugotovil pokojninsko dobo, oziroma drugih javnih listin, iz katerih so razvidna obdobja in vrste dopolnjene pokojninske dobe.

30. člen

(potrdilo oziroma obvestilo o vloženi prijavi in odjavi zavarovanja)

(1) Vložitev prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja in prijave spremembe med zavarovanjem vložniku potrdi ZZZS, razen za osebe, ki so obvezno zavarovane na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pravnega razmerja.

(2) ZZZS posreduje za vsakega zavarovanca podatke o prijavi v zavarovanje, o odjavi iz zavarovanja oziroma o prijavi sprememb med zavarovanjem SURS-u za izvajanje statističnih raziskovanj ter DURS-u zaradi obračunavanja, nadzora nad plačevanjem ter prisilne izterjave prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(3) Delodajalci, ki so zavezanci za vlaganje prijav, so dolžni zavarovancem izročiti kopijo potrdila o vloženi prijavi v zavarovanje in odjavi iz zavarovanja v roku 15 dni od nastopa dela oziroma od prenehanja delovnega razmerja.

31. člen

(zavezanci za vlaganje prijav in zavezanci za vlaganje prijav o osnovah)

(1) Zavezanci za vlaganje prijav in zavezanci za vlaganje prijav o osnovah po tem zakonu so:

1. delodajalci;
2. samozaposleni, družbeniki, kmetje, verski uslužbenci;
3. osebe, ki so na območju Republike Slovenije v delovnem razmerju pri mednarodnih organizacijah in ustanovah, če posebni predpis ali mednarodna pogodba ne določa drugače, in osebe, ki so zaposlene pri delodajalcu s sedežem v tujini, za katere se v skladu s predpisi Evropske unije uporablja zakonodaja Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: osebe, zaposlene pri tujem delodajalcu);
4. osebe, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje;
5. zavod;
6. ZZZS;
7. ZRSZ;
8. DURS;
9. stečajni in likvidacijski upravitelji;
10. Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije;
11. CSD;
12. Ministrstvo za obrambo;
13. druge pravne in fizične osebe, če je tako določeno z zakonom.

(2) Zavezanec za vlaganje prijav oziroma zavezanec za vlaganje prijav o osnovah lahko pri zavodu oziroma pri drugem pristojnem organu vloži pisno pooblastilo ali pooblastilo v elektronski obliki za drugo pravno ali fizično osebo, da v njegovem imenu izpolni dolžnost vložitve prijav podatkov po tem zakonu. Za podatke, ki jih je posredoval posredovalec

podatkov, je odgovoren zavezanec za vlaganje prijav oziroma zavezanec za vlaganje prijav o osnovah.

32. člen

(prijave, ki jih vlagajo delodajalci)

(1) Delodajalci vlagajo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem za vsakega delavca v delovnem razmerju.

(2) Delodajalci, ki so plačniki davka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, so za delavce v delovnem razmerju ter za osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo in izpolnjujejo pogoje za obvezno zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v obračunu davčnega odtegljaja, ki ga v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, predpiše minister pristojen za finance, dolžni sporočiti tudi podatke, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah, ter spremembe teh podatkov, in sicer na način in v rokih, predpisanih z zakonom, ki ureja davčni postopek, za predložitev obračuna davčnega odtegljaja.

33. člen

(prijave, ki jih vlagajo samozaposleni, družbeniki, nosilci kmetije, verski uslužbenci)

(1) Samozaposleni, družbeniki, nosilci kmetije in verski uslužbenci zase vlagajo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem.

(2) Nosilci kmetije vlagajo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem za člane kmetije.

34. člen

(prijave, ki jih vlagajo osebe zaposlene pri tujem delodajalcu)

Osebe, zaposlene pri tujem delodajalcu, zase vlagajo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem.

35. člen

(prijave, ki jih vlagajo osebe, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje)

Osebe, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje, zase vlagajo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem.

36. člen

(prijave, ki jih vlaga zavod)

Zavod za uživalce nadomestil na podlagi preostale delovne zmožnosti vlaga:

- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem;
- prijavo podatkov o nadomestilih iz invalidskega zavarovanja v preteklem koledarskem letu ter prijavo sprememb teh podatkov.

37. člen
(prijave, ki jih vlaga ZZZS)

(1) ZZZS vlaga za zavarovance, ki jim izplačuje nadomestilo plače za čas bolezni po prenehanju delovnega razmerja:

- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem,
- prijavo podatkov o nadomestilih iz naslova zdravstvenega zavarovanja v obdobju po prenehanju delovnega razmerja, o obračunanih in plačanih prispevkih in obdobju zavarovanja v preteklem koledarskem letu ter prijavo sprememb teh podatkov.

(2) ZZZS vlaga prijave podatkov o nadomestilih, ki jih zavarovancem izplačuje neposredno, po predpisih o delovnih razmerjih in predpisih o zdravstvenem zavarovanju.

38. člen
(prijave, ki jih vlaga ZRSZ)

ZRSZ vlaga za zavarovance, ki kot brezposelne osebe prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, in osebe, ki so do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri ZRSZ:

- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem;
- prijavo podatkov o osnovah, o obračunanih in plačanih prispevkih in obdobju zavarovanja v preteklem koledarskem letu ter prijavo sprememb teh podatkov.

39. člen
(prijave, ki jih vlaga DURS)

DURS vlaga prijavo podatkov o osnovi v preteklem koledarskem letu ter prijavo sprememb teh podatkov za samozaposlene, družbenike, kmete, verske uslužbenke, osebe, zaposlene pri tujem delodajalcu, osebe, zaposlene pri delodajalcih fizičnih osebah, ki ne opravljajo dejavnosti, in osebe, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje.

40. člen
(podatki, ki jih posreduje DURS in uporaba teh podatkov)

(1) DURS posreduje zavodu podatke za prijavo podatkov o osnovi ter spremembe teh podatkov za delavce v delovnem razmerju. DURS podatke posreduje na podlagi podatkov iz obračuna davčnega odtegljaja. Podatke o plačanem prispevku za delavce v delovnem razmerju posreduje, izkazane po delodajalcu, iz knjigovodskih evidenc.

(2) DURS zavodu posreduje podatke za prijavo podatkov o obdobju zavarovanja in prijavo podatkov o osnovi, ter spremembe teh podatkov tudi za osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo in izpolnjujejo pogoje za obvezno zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. DURS podatke posreduje na podlagi podatkov iz

obračuna davčnega odtegljaja, odločb o odmeri akontacije dohodnine in odločb o odmeri prispevkov za socialno varnost. Podatke o plačanem prispevku za osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo in izpolnjujejo pogoje za obvezno zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, posreduje iz knjigovodskih evidenc, izkazane po delodajalcu ali zavarovancu, če delodajalec ni plačnik davka.

(3) Na podlagi podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena in podatkov iz prvega odstavka 32. člena tega zakona zavod oblikuje prijavo podatkov o osnovah ter spremembe teh prijav za delavce v delovnem razmerju in za osebe, ki so obvezno zavarovane na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pravnega razmerja.

(4) Za osebe iz drugega odstavka tega člena zavod oblikuje tudi prijavo v zavarovanje in odjavo iz zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar je ne vloži pri subjektu iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona.

(5) Podrobnejšo opredelitev podatkov, način posredovanja podatkov in podrobnejši način uporabe podatkov za oblikovanje prijave podatkov o osnovah na podlagi podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena, določi minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

41. člen

(prijave, ki jih vlaga stečajni oziroma likvidacijski upravitelj)

Stečajni oziroma likvidacijski upravitelj za delodajalca vlaga:

- odjavo iz zavarovanja za vse delavce, ki jim je zaradi uvedbe stečaja oziroma likvidacije prenehalo delovno razmerje;
- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem za vsakega delavca, ki je sklenil delovno razmerje po uvedbi stečaja ali likvidacije.

42. člen

(prijave, ki jih vlaga Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS)

Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS vlaga za zavarovance, ki so po predpisih o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije pridobili pravico do nadomestila prijavo podatkov o osnovah ter prijavo sprememb teh podatkov.

43. člen

(prijave, ki jih vlaga CSD)

(1) CSD vlaga za zavarovance, ki so v obvezno zavarovanje vključeni na podlagi predpisov, ki urejajo starševsko varstvo, za družinske pomočnike in osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic:

- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem;
- prijavo podatkov o osnovah in prijavo sprememb teh podatkov

(2) Podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka vlaga CSD tudi za zavarovance, ki so prejemniki nadomestil po predpisih o starševskem varstvu in niso zavarovani na podlagi prejemanja teh nadomestil.

44. člen

(prijave, ki jih vlaga Ministrstvo za obrambo)

Ministrstvo za obrambo vlaga za zavarovance, ki so v obvezno zavarovanje vključeni kot vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka oziroma državljani med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje:

- prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem;
- prijavo podatkov o osnovah ter prijavo sprememb teh podatkov.

4. ROKI ZA VLOŽITEV PRIJAV IN ROKI ZA VNOS PODATKOV V MATIČNO EVIDENCO

45. člen

(roki za vložitev prijav podatkov)

(1) Prijave podatkov za matično evidenco se vložijo v naslednjih rokih:

1. prijavo v zavarovanje in prijavo spremembe med zavarovanjem – v roku 8 dni od izpolnitve pogojev za vstop v obvezno zavarovanje, oziroma od dokončnosti odločbe o lastnosti zavarovanca ali pravnomočnosti sodbe pristojnega sodišča, oziroma od dneva nastanka spremembe med zavarovanjem;
2. odjavo iz zavarovanja – v roku 8 dni od dneva prenehanja pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje oziroma od dokončnosti odločbe o lastnosti zavarovanca oziroma pravnomočnosti sodbe pristojnega sodišča;
3. prijavo podatkov o osnovah s strani zavezancev za prijavo podatkov o osnovah iz 36., 37., 38., 39., 42., 43., in 44. člena tega zakona – najpozneje do 30. aprila tekočega leta za preteklo koledarsko leto;
4. prijavo spremembe podatkov o osnovah s strani zavezancev za prijavo podatkov o osnovah iz 36., 37., 38., 39., 42., 43., in 44. člena tega zakona – v roku 8 dni od dneva, ko je bila ugotovljena sprememba prijavljenih podatkov;
5. prijavo podatkov o pozneje ugotovljeni pokojninski dobi oziroma povečanju zavarovalne dobe – v roku 8 dni od dneva dokončnosti odločbe o pokojninski dobi oziroma od dneva, ko je pristojni organ skladno s posebnimi predpisi ugotovil, da se zavarovancu šteje zavarovalna doba s povečanjem.

(2) Ne glede na določbo 1. točke prejšnjega odstavka mora biti prijava za delavca v delovnem razmerju vložena z dnem nastopa dela po pogodbi o zaposlitvi, vendar najkasneje pred začetkom opravljanja dela. V primeru, ko delavec tega dne iz opravičljivih razlogov ne začne z delom, mora biti prijava vložena najkasneje tistega dne, ki je kot dan nastopa dela dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi.

(3) Ne glede na določbo 2. točke prvega odstavka tega člena lahko delodajalec za zavarovanca, kateremu preneha pogodba o zaposlitvi na podlagi sporazuma oziroma odpovedi

pogodbe o zaposlitvi s strani delavca in izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do starostne ali predčasne pokojnine ter je vložil zahtevo za priznanje te pravice, vloži odjavo iz zavarovanja največ 30 dni pred prenehanjem delovnega razmerja.

46. člen

(roki za vnos podatkov v matično evidenco)

(1) Podatki o zavarovancih se vnesejo v matično evidenco v naslednjih rokih:

- iz prijav v zavarovanje, odjav iz zavarovanja in prijav sprememb med zavarovanjem – naslednji dan po prejemu prijave;
- iz prijav o osnovah in prijav o spremembah teh podatkov – v roku 60 dni od prejema pravilne prijave;
- iz 69. in 86. člena tega zakona – v roku 60 dni po poteku roka za izvršitev odločbe oziroma sodbe pristojnega sodišča;
- iz 71. člena tega zakona v roku 60 dni po izdaji zapisnika.

(2) Zavod oblikuje in vnese v matično evidenco prijavo podatkov iz tretjega odstavka 40. člena tega zakona najpozneje do 30. aprila tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

(3) Podatki o priznanih pravicah iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja za uživalce pravic se vnesejo v matično evidenco z dnem izdaje odločbe, vendar najkasneje v roku 30 dni po dokončnosti odločbe o priznanju pravice.

(4) Spremembe podatkov o uživalcih pravic iz prejšnjega odstavka tega člena, ki nastanejo med uživanjem pravice, se vnesejo v matično evidenco:

- z dnem izdaje odločbe, vendar najkasneje v roku 30 dni po dokončnosti odločbe o prenehanju pravice oziroma
- v roku 8 dni po ugotovljeni spremembi podatkov, če ne gre za priznanje ali prenehanje pravice.

5. PREVERJANJE PRAVILNOSTI IN POPOLNOSTI PODATKOV

47. člen

(vrste preverjanja pravilnosti in popolnosti podatkov)

Zavod preverja pravilnost in popolnost podatkov matične evidence z:

- nadzorom in
- revizijo prijav podatkov.

48. člen

(pravilnost in popolnost podatkov)

(1) Podatki, vpisani v prijave podatkov za matično evidenco, so pravilni, če so skladni s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, z določbami tega zakona in drugimi predpisi s področja matične evidence in z dejanskim stanjem po evidencah in dokumentaciji

zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov.

(2) Stanje v evidenci in dokumentaciji zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov mora v skladu s predpisi, ki urejajo vodenje evidenc in poslovne dokumentacije, ustrezati dejanskemu stanju poslovnih dogodkov.

(3) Podatki so popolni, če je zavezanec za vlaganje prijav oziroma zavezanec za vlaganje prijav o osnovah posredoval vse predpisane podatke za vse zavarovance, za katere obstaja njegova zavezanost.

5.1. NADZOR

49. člen

(subjekti nadzora)

(1) Zavod kot nosilec javnih pooblastil opravlja nadzor nad podatki in posredovanjem podatkov, ki jih morajo zavezanci za vlaganje prijav, zavezanci za vlaganje prijav o osnovah in zavezanci za plačilo prispevkov posredovati po tem zakonu.

(2) Nadzor po prejšnjem odstavku izvajajo pooblaščenе uradne osebe, ki jih imenuje generalni direktor zavoda.

50. člen

(nadzor)

Nadzor pravilnosti in popolnosti podatkov matične evidence obsega nadzor nad izvajanjem oziroma upoštevanjem predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter določb tega zakona in drugih predpisov s področja matične evidence.

51. člen

(ukrepi nadzora)

Pooblaščenа uradna oseba iz drugega odstavka 49. člena tega zakona lahko zavezancu za vlaganje prijav, zavezancu za vlaganje prijav o osnovah in zavezancu za plačilo prispevkov izreče naslednje ukrepe:

- odreditev posredovanja podatkov;
- odreditev dopolnitve podatkov;
- odreditev poprave podatkov.

52. člen

(odreditev posredovanja, dopolnitve in poprave podatkov matične evidence)

(1) Pooblaščenа uradna oseba iz drugega odstavka 49. člena tega zakona odredi posredovanje, dopolnitev in popravo podatkov, če pri opravljanju nadzora ugotovi, da zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov niso

sporočili v predpisanem roku vseh podatkov po tem zakonu oziroma, da so sporočeni podatki neskladni s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in določbami tega zakona ter drugimi predpisi s področja matične evidence.

(2) Zavezanec za vlaganje prijav oziroma zavezanec za vlaganje prijav o osnovah mora posredovati, dopolniti oziroma popraviti podatke v roku, ki ni krajši od osem dni in ne daljši od 30 dni od prejema pisnega akta o odreditvi posredovanja, dopolnitve ali poprave podatkov.

(3) Delodajalec mora posredovati, dopolniti oziroma popraviti podatke iz drugega odstavka 31. člena tega zakona v roku iz prejšnjega odstavka v obračunu davčnega odtegljaja.

53. člen (nadomestitev roka)

Če so za zavezanca za vlaganje prijav, zavezanca za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanca za plačilo prispevkov uvedeni ukrepi iz 51. člena tega zakona se šteje, da je z rokom iz pisnega akta o odreditvi posredovanja, dopolnitve ali poprave podatkov nadomeščen rok iz prvega odstavka 45. člena tega zakona.

54. člen (evidentiranje manjkajočih podatkov o plači in nadomestilih plače)

Če zavod v okviru nadzora ugotovi, da podatkov o plači in nadomestilih plače ni mogoče pridobiti, to ugotovitev evidentira v matični evidenci.

55. člen (upoštevanje zgolj prijavljenih podatkov)

Če podatkov matične evidence za posameznega zavarovanca, ki jih zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov ni posredoval v rokih iz 45. člena tega zakona, ni bilo mogoče pridobiti kljub izvedenim ukrepom po tem zakonu, se pri priznanju in odmeri pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega upoštevajo le prijavljeni podatki, ki se nanašajo izključno na tega zavarovanca.

56. člen (dopolnitev oziroma poprava podatkov po uradni dolžnosti)

(1) Kadar zavod v postopkih ugotavljanja popolnosti in pravilnosti podatkov po tem zakonu ugotovi, da so ti podatki nepopolni ali nepravilni, pa zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov ne obstaja več in ne gre za primere iz prejšnjega člena tega zakona, zavod po uradni dolžnosti na podlagi uradnih evidenc, javnih listin ali drugih verodostojnih dokazil popravi ali dopolni podatke matične evidence.

(2) Zavod po uradni dolžnosti popravi podatke, vpisane v matično evidenco, če je pravilen podatek mogoče ugotoviti iz zbirk podatkov, ki jih po zakonu vodi upravljavec zbirk podatkov oziroma na podlagi izvršilnih predpisov za vodenje matične evidence, če popravek podatkov ne vpliva na obstoj ali potek zavarovanja.

57. člen

(odprava prekrivanja obdobj zavarovanja)

(1) Zavod lahko po uradni dolžnosti v primerih, ko takšno urejanje podatkov ne vpliva na obstoj ali potek zavarovanja, v primeru prekrivanja obdobj zavarovanja, ko sočasno obstaja več zavarovalnih podlag, kot so določene s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in ne gre za primere iz 80. člena tega zakona, določi razmejitev med temi obdobji zavarovanja.

(2) Zavod uredi obdobja zavarovanja iz prvega odstavka tega člena upoštevajoč prednostni vrstni red zavarovanja po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(3) V primerih enakovrednih zavarovalnih podlag se obdobja zavarovanja iz prvega odstavka tega člena uredijo upoštevajoč polni delovni oziroma zavarovalni čas, tako da skupni delovni oziroma zavarovalni čas ne presega polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, pri čemer ima prej nastala zavarovalna podlaga prednost pred kasneje nastalimi zavarovalnimi podlagami.

(4) Zavod v primerih iz prvega odstavka tega člena hkrati po uradni dolžnosti uredi tudi podatke o osnovah.

58. člen

(subsidiarna uporaba zakona o varstvu osebnih podatkov)

Osebe iz 1. do 3. točke 5. člena tega zakona imajo v postopkih ugotavljanja pravilnosti podatkov pravico do varstva osebnih podatkov po določbah zakona o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni drugače določeno.

59. člen

(obveščanje o nadzoru)

Šteje se, da je zavarovanec o postopku izvajanja nadzora obveščen, če mu je omogočen vpogled v informativno osebno evidenco, v kateri sta izkazana izvedeni nadzor in njegove posledice.

5.2. REVIZIJA PRIJAV PODATKOV

60. člen

(način revidiranja prijavljenih podatkov)

(1) Revidiranje prijavljenih podatkov v matično evidenco mora potekati na način, določen s tem zakonom.

(2) Postopek revizije prijavljenih podatkov se opravi po uradni dolžnosti.

(3) Revizijo opravi revizor.

61. člen
(revizor)

(1) Revizijo prijav podatkov po tem zakonu opravlja oseba zaposlena v zavodu, ki jo za opravljanje revizije prijavljenih podatkov pooblasti generalni direktor zavoda.

(2) Za opravljanje nalog revizorja matične evidence je lahko pooblaščen oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima izobrazbo, ki je zahtevana za ustrezno delovno mesto v skladu s predpisi, ki urejajo notranjo organizacijo in sistemizacijo v zavodu,
- ima strokovna znanja s področja predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- izpolnjuje pogoje za vodenje postopka po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

62. člen
(kriteriji za izbor subjektov revizije)

Izbor zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov, katerih podatki se revidirajo, temelji predvsem na upoštevanju:

- načela naključne izbire,
- načela enakomernega nadziranja vseh zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov,
- načela pomembnosti glede na število zavarovancev in
- predhodnih ugotovitev nadzora.

63. člen
(obseg revizije)

(1) Zavod lahko opravi revizijo prijavljenih podatkov:

- za vse zavarovance pri zavezancu za vlaganje prijav, zavezancu za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancu za plačilo prispevkov ali
- za posameznega zavarovanca.

(2) Revizija prijav podatkov iz druge alineje prejšnjega odstavka se lahko v okviru postopkov uveljavljanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in informativnih izračunov izpolnitve pogojev ter informativnih izračunov višine pokojnine opravi le po uradni dolžnosti ne glede na že morebitno opravljeno revizijo iz prve alineje prejšnjega odstavka, vendar le v primerih očitnega neskladja v podatkih.

64. člen
(kraj revizije)

Revizija prijavljenih podatkov se lahko opravi:

- pri zavezancu za vlaganje prijav,
- pri zavezancu za vlaganje prijav o osnovah,
- pri zavezancu za plačilo prispevkov,
- pri posredovalcu podatkov in

- v prostorih zavoda s pooblaščenimi osebami subjektov iz prejšnjih alinej tega člena ali na podlagi dokumentacije, posredovane s strani teh subjektov.

65. člen

(dolžnosti zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov, pri katerih se opravlja revizija)

(1) Zavezanci za vlaganje prijav, zavezanci za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanci za plačilo prispevkov so dolžni pooblaščenemu revizorju omogočiti vpogled v vso zahtevano dokumentacijo, omogočiti vpogled v evidence, ki jih vodijo po predpisih o evidencah na področju dela in v poslovno dokumentacijo po predpisih o računovodstvu in finančnem poslovanju ter po predpisih o gospodarskih družbah.

(2) Za izvajanje revizije mora zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov dati pooblaščenemu revizorju na razpolago ustrezne prostore in opremo za delo, v kolikor se revizija prijavljenih podatkov opravlja pri njem.

(3) Če subjekt iz prejšnjega odstavka revizorju ne omogoči izvajanja revizije v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, mora revizor to napisati v zapisniku o ugotovitvah revizije.

66. člen

(zapisnik o ugotovitvah revizije)

(1) O ugotovitvah revizije iz prve alineje prvega odstavka 63. člena tega zakona revizor sestavi in izda zapisnik.

(2) Zapisnik se vroči zavezancu za vlaganje prijav, zavezancu za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancu za plačilo prispevkov v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) V primeru ugotovitev nepravilnosti prijavljenih podatkov je zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov dolžan odpraviti nepravilnosti v roku 30 dni od vročitve zapisnika.

(4) Če je v primerih iz prejšnjega odstavka odprava nepravilnosti naložena zavezancu za plačilo prispevka, ki ni hkrati zavezanec za vlaganje prijav o osnovah, jih mora v roku 30 dni odpraviti in o tem obvestiti zavod, davčnemu organu pa posredovati popravek obračuna davčnega odtegljaja.

(5) Če se zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov z ugotovitvami revizije ne strinja, lahko vloži ugovor zoper zapisnik v roku 15 dni od vročitve zapisnika.

67. člen

(odločba o reviziji)

(1) Odločba o reviziji se izda, če zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov:

- zoper zapisnik o ugotovitvah revizije vloži ugovor,
- ne popravi podatkov v roku iz četrtega odstavka prejšnjega člena tega zakona.

(2) Za odločanje v skladu s prejšnjim odstavkom se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, če ni s tem zakonom drugače določeno.

68. člen

(sodno varstvo)

Zoper odločbo zavoda iz prejšnjega člena lahko zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov v 30 dneh od njene vročitve uveljavlja sodno varstvo pri sodišču, pristojnem za odločanje v sporih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

69. člen

(dopolnitev in poprava podatkov na podlagi odločbe o reviziji po uradni dolžnosti)

(1) Zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov je dolžan popraviti podatke v skladu z odločbo iz 67. člena tega zakona v roku 30 dni od pravnomočnosti te odločbe.

(2) Če zavezanec za vlaganje prijav, zavezanec za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezanec za plačilo prispevkov ne popravi podatkov v roku 30 dni od pravnomočnosti odločbe iz 67. člena tega zakona, zavod po uradni dolžnosti vnese v matično evidenco pravilne podatke, če je mogoče po opravljeni reviziji ugotoviti pravilne podatke in sicer za vse zavarovance pri tem subjektu, za katere so bile ugotovljene nepravilnosti.

(3) Zavod o dopolnitvi in popravi podatkov iz prejšnjega odstavka obvesti DURS, zavezanca za vlaganja prijav in zavezanca za vlaganje prijav o osnovah.

70. člen

(rok za revizijo)

Revizija prijavljenih podatkov o osnovah in prijavah sprememb teh podatkov po prvi alineji prvega odstavka 63. člena tega zakona se lahko opravi najkasneje v roku petih let od dneva prejema podatkov.

71. člen

(zapisnik o ugotovitvah revizije za posameznega zavarovanca)

O ugotovitvah revizije iz druge alineje prvega odstavka 63. člena tega zakona revizor sestavi in izda zapisnik, ki se vroči zavarovancu v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

72. člen

(varstvo pravic)

Zoper zapisnik o ugotovitvah revizije prijavljenih podatkov za posameznega zavarovanca ni pritožbe. Zavarovanec lahko uveljavlja varstvo pravic v okviru postopkov uveljavljanja pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ali v okviru postopkov iz 58. člena tega zakona.

73. člen
(obveščanje o reviziji)

Šteje se, da je zavarovanec o postopku izvajanja revizije iz 1. alineje prvega odstavka 63. člena tega zakona obveščen, če mu je omogočen vpogled v informativno osebno evidenco, v kateri sta izkazana izvedena revizija in njene posledice.

6. LASTNOST ZAVAROVANCA

74. člen
(nastanek zavarovalnega razmerja)

Zavarovalno razmerje po tem zakonu je razmerje med fizično osebo, ki se vključi v obvezno zavarovanje na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zavodom.

75. člen
(opredelitev lastnosti zavarovanca)

(1) Lastnost zavarovanca po tem zakonu ima vsaka fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje in je prijavljena v obvezno zavarovanje.

(2) Lastnost zavarovanca za posebne primere zavarovanja ima fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene za posebne primere zavarovanja po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje in se ugotavlja ob nastanku zavarovalnega primera.

76. člen
(pridobitev lastnosti zavarovanca)

(1) Oseba pridobi lastnost zavarovanca z dnem vzpostavitve pravnega razmerja, ki je podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je bila zanjo vložena prijava v zavarovanje.

(2) Če sta za osebo sočasno vzpostavljeni dve enakovrstni pravni razmerji, na podlagi katerih bi morale nastati zavarovalno razmerje, oseba pridobi in ohrani lastnost zavarovanca na podlagi pravnega razmerja, ki je prej nastalo.

(3) Oseba, ki se prostovoljno vključi v obvezno zavarovanje, pridobi lastnost zavarovanca z dnem vložitve prijave v zavarovanje oziroma največ za 30 dni pred dnevom vložitve te prijave, če v tem obdobju ni bila obvezno zavarovana po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Če pa oseba dokaže, da prijave v zavarovanje ni mogla pravočasno

vložiti zaradi postopkov pri nosilcih javnih pooblastil oziroma sodiščih, od poteka katerih je odvisen datum vložitve prijave v zavarovanje, lahko pridobi lastnost zavarovanca tudi za čas, ki je daljši od 30 dni pred vložitvijo prijave, če v tem času ni bila obvezno zavarovana po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Ne glede na rok, določen v 2. točki prvega odstavka 45. člena tega zakona, zavarovanec, ki je prostovoljno vključen v obvezno zavarovanje, lahko vloži odjavo iz zavarovanja v roku 60 dni, pod pogojem, da s prvim naslednjim dnem po prenehanju tega zavarovanja izpolnjuje pogoje za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko oseba, ki se prostovoljno vključi v obvezno zavarovanje za razliko do polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa, pridobi lastnost zavarovanca od dneva začetka dela z delovnim razmerjem s krajšim delovnim časom, vendar največ za dve leti nazaj od dneva vložitve prijave.

77. člen

(pridobitev lastnosti zavarovanca, če prijava ni bila vložena v zakonitem roku)

(1) Oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena pridobi lastnost zavarovanca z dnem določenim v prvem odstavku prejšnjega člena tudi, če prijava v zavarovanje ni bila vložena v rokih po tem zakonu, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka osebe iz prvega odstavka prejšnjega člena ne pridobijo lastnosti zavarovanca, če zavezanec za plačilo prispevkov za sporno pravno razmerje ob uvedbi postopka za ugotavljanje lastnosti zavarovanca ne obstaja več.

78. člen

(vključitev v obvezno zavarovanje za osebe v drugem pravnem razmerju)

(1) Obveznost plačila prispevkov za zavarovance, ki so obvezno zavarovani na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pravnega razmerja, nastane, če zavarovanec ob izplačilu prejemka iz tega pravnega razmerja izpolnjuje pogoje za obvezno zavarovanje.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek obveznost plačila prispevkov za zavarovance iz prejšnjega odstavka nastane tudi, če ob izplačilu niso izpolnjeni pogoji za obvezno zavarovanje na tej podlagi, so pa bili izpolnjeni ti pogoji v času, ko je zavarovanec opravljal delo v okviru drugega pravnega razmerja.

(3) Podatke, na podlagi katerih se ugotovi izpolnjevanje pogojev za obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pravnega razmerja, izplačevalcu prejemka zagotavlja zavarovanec.

79. člen

(določitev obdobja obveznega zavarovanja za osebe v drugem pravnem razmerju)

Če se izplačilo prejemka in plačilo prispevkov za zavarovance iz prejšnjega člena izvede v tekočem koledarskem letu za delo, ki je bilo opravljeno v preteklem koledarskem letu, in so bili v preteklem letu izpolnjeni pogoji za obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja dela v okviru drugega pravnega razmerja, se šteje, da je bil zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje na podlagi drugega pravnega razmerja v letu, v katerem je opravljal delo.

80. člen

(ugotavljanje zavarovalnega razmerja oziroma lastnosti zavarovanca)

Obstoj zavarovalnega razmerja oziroma lastnosti zavarovanca se ugotavlja, če:

1. ni vložena prijava v zavarovanje, pa je bilo vzpostavljeno pravno razmerje, na podlagi katerega po zakonu nastane zavarovalno razmerje;
2. ni vložena odjava iz zavarovanja, pa se ugotovi, da je prenehalo pravno razmerje, ki je bilo podlaga za zavarovalno razmerje;
3. je pristojni organ odklonil sprejem prijave v zavarovanje;
4. je oziroma je bil zavarovanec prijavljen v obvezno zavarovanje v nasprotju z določbami, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
5. v primeru, da je s pravnomočno sodbo, sodno poravnavo ali v postopku mediacije ugotovljen obstoj delovnega razmerja;
6. če drug pristojni organ ugotovi obstoj okoliščin, iz katerih izhaja, da je bila prijava v zavarovanje podana v nasprotju z dejansko ugotovljenim zavarovalnim razmerjem.

81. člen

(ugotavljanje lastnosti zavarovanca)

(1) Postopek za ugotavljanje zavarovalnega razmerja oziroma lastnosti zavarovanca se uvede na zahtevo posameznika, po uradni dolžnosti ali na zahtevo delodajalca.

(2) Zavod odloči o lastnosti zavarovanca z odločbo.

(3) Lastnost zavarovanca na zahtevo posameznika ali delodajalca se ugotavlja največ od 1. januarja 2000 naprej.

(4) Če je postopek za ugotavljanje lastnosti zavarovanca uveden po uradni dolžnosti, se lastnost zavarovanca vzpostavi z dnem nastanka pravnega razmerja, vendar največ za pet let pred dnem izdaje te odločbe.

82. člen

(sprememba zavarovalne podlage)

Če se v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca iz 4. točke 80. člena tega zakona ugotovi druga prednostna zavarovalna podlaga, zavarovanec pridobi lastnost zavarovanca po prednostni zavarovalni podlagi z dnem izdaje odločbe, če je bil postopek uveden po uradni dolžnosti, oziroma od dneva navedenega v zahtevi, če je bil postopek uveden na zahtevo.

83. člen

(ugotavljanje oziroma sprememba zavarovalne podlage na podlagi odločitev v delovnih sporih)

(1) Ne glede na določbo tretjega odstavka 81. člena tega zakona, se v primerih, če je bil s pravnomočno sodbo, sodno poravnavo ali v postopku mediacije ugotovljen obstoj delovnega razmerja, lastnost zavarovanca na tej podlagi pridobi za obdobja, v katerih zavarovanec ni bil vključen v obvezno zavarovanje, če so bili na podlagi sodbe, sodne poravnave ali mediacije plačani vsi prispevki za socialno varnost.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lastnost zavarovanca na taki podlagi ugotovi tudi za obdobja v katerih je bil zavarovanec prostovoljno vključen v obvezno zavarovanje ali je bil obvezno zavarovan kot oseba upravičena do nadomestila zaradičasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno zavarovanje.

84. člen

(ničnost prijave v zavarovanje)

(1) Prijava v zavarovanje, ki je vložena na podlagi lažnih podatkov, ponarejenih listin ali s strani nepooblaščenih oseb ali je posledica kakšnega drugega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakoniku, je nična.

(2) Ničnost ugotovi zavod po uradni dolžnosti z odločbo.

85. člen

(uporaba določb o postopku)

Za odločanje o zadevah iz 80. do 84. člena tega zakona se uporabljajo določbe o postopku za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

86. člen

(vložitev prijave oziroma odjave po uradni dolžnosti)

(1) Zavod vloži prijavo v zavarovanje oziroma odjavo iz zavarovanja po uradni dolžnosti, če je bila vzpostavitev ali prenehanje zavarovalnega razmerja ugotovljeno z dokončno odločbo, pa zavezanec za vlaganje prijav ni vložil prijav v zavarovanje v roku osmih dni od dokončnosti te odločbe.

(2) Zavod postopa na način iz prejšnjega odstavka, tudi v primeru, če zavezanec za vlaganje prijav ne obstaja več.

(3) Na način in pod pogoji določenimi v prvem in drugem odstavku tega člena zavod stornira prijavo v zavarovanje za katero je ugotovil, da je nična.

87. člen

(javna listina)

Izpisi podatkov iz matične evidence zavarovancev in uživalcev pravic ter potrdila o izplačilih uživalcem pravic so javna listina.

7. POSEBNI PRIMERI DOPOLNITVE IN POPRAVLJANJA PODATKOV

88. člen

(dopolnitev in popravljanje podatkov po uradni dolžnosti)

Zavod po uradni dolžnosti popravi podatke, vpisane v matično evidenco, ki se spremenijo zaradi spremembe metodologije vodenja matične evidence (npr. obeležja, definicije, klasifikacije in šifranti) ali zaradi spremembe predpisov, ki vplivajo na vsebino podatkov, če popravek podatkov ne vpliva na obstoj ali potek zavarovanja ali na osnovo.

89. člen

(dopolnitev ali poprava podatkov na zahtevo zavarovanca)

(1) Podatki, vneseni v matično evidenco na način, ki ga ureja ta zakon, se lahko naknadno dopolnijo ali popravijo na zahtevo zavarovanca, če se ugotovi, da so v matično evidenco vpisani nepravilni, netočni ali nepopolni podatki. Podatki se popravijo oziroma dopolnijo na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, javnih listin in drugih verodostojnih listin.

(2) Kadar oseba iz 1. do 3. točke 5. člena tega zakona zahteva popravo ali dopolnitev podatkov, ki so o njej vpisani v matično evidenco, zavod postopa v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov glede pravic posameznika do dopolnitve, popravka ali izbrisa podatkov.

90. člen

(naknadna poprava podatkov, vnesenih na podlagi lažnih listin)

Podatki, vneseni v matično evidenco na način, ki ga ureja ta zakon, se lahko naknadno popravijo, če so podatki o pokojninski dobi, lastnosti zavarovanca, zavarovalni dobi in plačah oziroma osnovah vpisani v matično evidenco na podlagi lažnih listin.

91. člen

(obveščanje o spremembah podatkov)

Šteje se, da je zavarovanec o spremembah podatkov iz 88. do 90. člena tega zakona obveščen, če mu je omogočen vpogled v informativno osebno evidenco, v kateri so izkazane navedene spremembe in njihove posledice.

9. NAKNADNO PLAČILO PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZA POSLOVODNE OSEBE

92. člen

(zahteva za plačilo neplačanih oziroma premalo plačanih prispevkov)

(1) Poslovodne osebe, za katere se ugotovi, da prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje niso plačale oziroma jih niso plačale v predpisani višini po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko pri zavodu vložijo zahtevo za plačilo neplačanih oziroma premalo plačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Poslovodne osebe lahko vložijo zahtevo iz prejšnjega odstavka v primeru, da družba v kateri je bila poslovodna oseba še obstaja.

(3) O zahtevi iz prvega odstavka tega člena zavod odloči z odločbo, s katero določi višino osnove za plačilo prispevkov.

(4) Zahteva iz prvega odstavka tega člena se lahko vloži le za plačilo prispevkov, ki se nanaša na obdobja do vključno 31. decembra 2011.

93. člen
(obračunavanje prispevkov)

(1) V primerih plačila prispevkov v skladu s prejšnjim členom se vsi davki in prispevki za obvezno socialno zavarovanje obračunajo na način, ki velja za obračunavanje in plačevanje davkov in prispevkov za socialno zavarovanje od izplačanih plač, po stopnjah veljavnih na dan obračuna davkov in prispevkov za socialno varnost.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka družba izplača zavarovancu dohodek iz zaposlitve v višini osnove iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(3) Obdobja, za katera se plačujejo prispevki v skladu s prejšnjim členom, se upoštevajo v pokojninsko dobo, če so prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje plačani v roku 30 dni od vročitve odločbe iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

94. člen
(osnova za plačilo oziroma doplačilo prispevkov)

Osnova za plačilo oziroma doplačilo prispevkov iz tretjega odstavka 92. člena tega zakona je mesečna osnova, ki velja za družbenike v skladu z veljavnimi predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju na dan vložitve zahteve iz prvega odstavka 92. člena tega zakona.

95. člen
(izračun pokojninske osnove)

Za izračun pokojninske osnove se v primeru plačila iz prejšnjega člena upošteva mesečna osnova, veljavna v obdobju na katero se plačilo prispevkov nanaša.

9. ZAGOTAVLJANJE PODATKOV ZA OSEBNO INFORMATIVNO EVIDENCO

96. člen
(zagotavljanje podatkov za osebno informativno evidenco)

(1) Podatke, ki jih DURS posreduje na podlagi 40. člena tega zakona, zavod uporabi tudi za izvajanje dolžnosti v zvezi z vodenjem informativne osebne evidence po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se posredujejo v elektronski obliki.

(3) Šteje se, da je zavod zavarovancu, ki je v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji posredoval obvestilo o obračunanih prispevkih ter plačilu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za preteklo leto v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, če je omogočen vpogled v osebno informativno evidenco.

10. SHRANJEVANJE PODATKOV MATIČNE EVIDENCE

97. člen

(rok za hrambo dokumentacije)

Dokumente, ki vsebujejo podatke, potrebne za uvedbo in vodenje matične evidence, zavod za posameznega zavarovanca hrani trajno.

98. člen

(način hrambe podatkov)

(1) Namesto izvirnih dokumentov v fizični ali digitalni obliki se lahko hranijo prijave v digitalni obliki ali posnete na mikrofilmih, če je zagotovljena reprodukcija prijave na izviren format ob popolni skladnosti z izvirnikom.

(2) Hramba dokumentov mora biti skladna s predpisi o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva.

(3) Za dokazovanje dejstev, vpisanih v matično evidenco, se lahko uporabi fotokopija prijave, ki jo overi zavod, če je prijava hranjena v fizični obliki, oziroma reprodukcija prijave na izviren format, ki jo potrdi zavod, če je prijava hranjena na mikrofilmu ali v digitalni obliki.

(4) Za dokazovanje dejstev, vpisanih v matično evidenco se lahko uporabi reprodukcija prijave, izvirno nastale v digitalni obliki, za katero je zagotovljen učinkovit zajem in zanesljiva pretvorba v skladu s predpisi o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva.

99. člen

(uničenje dokumentacije)

Izvirne dokumente iz 97. člena tega zakona, ki so bili prejeti v fizični obliki, po njihovem snemanju na mikrofilm ali pretvorbi v digitalno obliko uniči strokovna komisija, ki jo imenuje zavod. Predsednik komisije je predstavnik Arhiva Republike Slovenije.

100. člen

(roki za hranjenje zbirk podatkov)

Zbirke podatkov matične evidence se hranijo trajno.

11. ZAVAROVANJE PODATKOV

101. člen

(dolžnost varovanja tajnosti osebnih podatkov)

(1) Osebe, zaposlene v zavodu, in osebe, ki na podlagi pogodbe opravljajo določena dela ali storitve za zavod, ki se pri svojem delu seznanijo z vsebino osebnih podatkov zavarovancev in uživalcev pravic, morajo varovati tajnost osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Dolžnost varovanja tajnosti osebnih podatkov v skladu s prejšnjim odstavkom traja tudi po prenehanju delovnega razmerja pri zavodu oziroma opravljanja pogodbenega dela ali storitev za zavod.

102. člen

(tehnični in organizacijski ukrepi za zavarovanje podatkov)

Tehnične in organizacijske ukrepe za zavarovanje podatkov matične evidence izvaja zavod v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov in predpisi o upravnem poslovanju.

12. NADZORSTVO

103. člen

(nadzorstvo nad izvajanjem zakona)

Nadzorstvo nad izvajanjem določb tega zakona o vodenju matične evidence opravlja ministrstvo, pristojno za delo.

13. KAZENSKE DOLOČBE

104. člen

(prekrški v zvezi s posredovanjem podatkov)

(1) Z globo od 1.200 eurov do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki je pravna oseba:

- če v predpisanem roku ne vloži prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja ali prijave spremembe med zavarovanjem za zavarovanca (prvi odstavek 32. člena);
- če v predpisanem roku ne vloži prijave podatkov o osnovi, obdobju zavarovanja, obračunanem in plačanem prispevku v preteklem koledarskem letu (106. člen);
- če v predpisanem roku ne vloži prijave spremembe podatkov o obdobju zavarovanja, o plačah in nadomestilih plače in prijav podatkov o osnovi, obdobju zavarovanja, obračunanem in plačanem prispevku v preteklem koledarskem (106. člen);
- če davčnemu organu na predpisan način in v predpisanih rokih ne posreduje obračuna davčnih odtegljajev z vsemi predpisanimi podatki ali ne posreduje obračuna davčnih odtegljajev s spremembami teh podatkov (drugi odstavek 32. člena);
- če davčnemu organu ne posreduje popravkov obračuna davčnega odtegljaja z vsemi predpisanimi podatki (četrti odstavek 66. člena);
- če v prijavi ali obračunu davčnega odtegljaja iz prejšnjih alinej tega odstavka sporoči napačne podatke (32., 66. in 106. člen);

- če ne popravi podatkov v roku iz drugega odstavka 52. člena oziroma četrtega odstavka 66. člena oziroma prvega odstavka 69. člena tega zakona.

(2) Z globo od 700 eurov do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki je samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 700 eurov se kaznuje posameznik, ki kot samozaposleni, družbenik, kmet ali oseba, zaposlena pri tujem delodajalcu:

- v predpisanem roku ne vloži prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja ali prijave spremembe med zavarovanjem (33. oziroma 34. člen) ali
- v prijavi v zavarovanje, odjavi iz zavarovanja ali prijavi spremembe med zavarovanjem sporoči napačne podatke (33. oziroma 34. člen).

(4) Z globo 1.200 eurov se kaznuje stečajni oziroma likvidacijski upravitelj, ki v predpisanem roku ne vloži prijav podatkov in prijav sprememb podatkov v skladu z določbami 41. člena tega zakona.

(5) Z globo 2.500 eurov se kaznuje za prekršek zavezanec za prijavo ali zavezanec za prijavo o osnovah iz 36., 37., 38., 42. in 43. člena tega zakona, če stori prekršek iz prve, druge, tretje, šeste ali sedme alineje prvega odstavka tega člena ali prekršek iz šestega odstavka tega člena.

(6) Z globo 2.500 eurov se kaznuje za prekršek zavezanec za prijavo, zavezanec za prijavo o osnovah in zavezanec za plačilo prispevkov, ki pooblaščenim osebam zavoda pri preverjanju pravilnosti prijavljenih podatkov ne omogoči vpogleda v dokumentacijo v skladu z prvim odstavkom 65. člena tega zakona.

(7) Z globo od 750 do 2.000 se kaznuje delodajalec, ki zavarovancu ne izroči kopije odjave iz zavarovanja v skladu s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona.

(8) Z globo 450 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pri pravni osebi ali samostojnem podjetniku ali pri državnem organu, ki je delodajalec in stori prekršek iz prvega odstavka tega člena (32. člen).

(9) Z globo 450 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pri pravni osebi, ki je zavezanec za prijavo ali zavezanec za prijavo o osnovah po 36., 37., 38., 39., 42., 43. in 44. členu tega zakona, če ta zavezanec stori prekršek iz prve, druge, tretje, šeste ali sedme alineje prvega odstavka tega člena ali prekršek šestega odstavka tega člena.

(10) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek oseba, ki ne varuje tajnosti osebnih podatkov v skladu s 101. členom tega zakona.

(11) Prekrškovni organ lahko v postopku o prekršku iz prvega, drugega in sedmega odstavka tega člena izreče globo v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, vendar znotraj predpisanega razpona.

14. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

105. člen

(uporaba prejšnjih predpisov)

(1) Matična evidenca, ki je bila uvedena in vodena po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, se od začetka uporabe tega zakona vodi na način, ki ga določa ta zakon.

(2) Do izdaje izvršilnih predpisov iz 9. in 40. člena tega zakona se uporablja Pravilnik o obrazcih prijav podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, zavarovanju za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 45/05, 121/05 - popr., 75/08, 12/09, 37/11 in 57/11 - popr.), kolikor ni v nasprotju z določbami tega zakona in predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(3) Postopki ugotavljanja lastnosti zavarovanca in postopki revizije, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se izvedejo po dosedanjih predpisih.

106. člen

(prehodno obdobje za vlaganje prijav o osnovah za delavce v delovnem razmerju)

(1) Ne glede na določbe drugega odstavka 32. in prvega in drugega odstavka 40. člena tega zakona za obdobje do 31. decembra 2016 vlagajo prijavo podatkov o osnovah in prijavo sprememb teh podatkov za vsakega zavarovanca v preteklem koledarskem letu delodajalci oziroma stečajni ali likvidacijski upravitelji v roku iz 3. točke prvega odstavka 45. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena so delodajalci oziroma stečajni ali likvidacijski upravitelji tudi po 30. aprilu 2017 dolžni posredovati podatke oziroma spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na obdobja do 31. decembra 2016, če jih niso posredovali oziroma niso bili posredovani v rokih po tem zakonu.

(3) Določbe prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 40. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2016.

107. člen

(rok za vložitev prijav o osnovah v primeru prenehanja poslovnega subjekta)

Ne glede na določbo 3. in 4. točke prvega odstavka 45. člena tega zakona mora zavezanec za vlaganje prijav o osnovah, nad katerim je uveden postopek za prenehanje poslovnega subjekta, vložiti prijavo podatkov iz te točke najkasneje do dneva izbrisa iz registra.

108. člen

(začetek elektronskega vlaganja prijav in odjav zavarovanja)

Določbe šestega, sedmega, devetega in enajstega odstavka 7. člena tega zakona se začnejo uporabljati najkasneje 1. januarja 2016.

109. člen

(zagotovitev podatkov v informativni osebni evidenci)

Podatke iz 59., 73. in 91. člena tega zakona mora zavod v informativni osebni evidenci zagotoviti v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

110. člen

(vzpostavitev in prilagoditev evidenc po tem zakonu)

Zavod mora vzpostaviti vse evidence podatkov po tem zakonu v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

111. člen

(rok za revizijo podatkov, prejetih pred uveljavitvijo zakona)

Revizija prijavljenih podatkov o osnovah in prijav sprememb teh podatkov po prvi alineji prvega odstavka 63. člena tega zakona za podatke, prejete pred uveljavitvijo tega zakona, se lahko opravi najkasneje v roku desetih let od uveljavitve tega zakona.

112. člen

(rok za izdajo izvršilnih predpisov)

(1) Minister, pristojen za delo, sprejme izvršilne predpise iz 9. člena tega zakona najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, sprejme izvršilne predpise iz šestega odstavka 40. člena tega zakona najkasneje do 1. januarja 2015.

113. člen

(zavezanec za plačilo prispevka delodajalca)

(1) Ne glede na določbo druge alineje prvega odstavka 153. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13 in 63/13-ZIUPTDSV; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) je do ureditve v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavezanec za plačilo prispevka delodajalca sam zavarovanec, če izplačevalec prejemka za delo v okviru drugega pravnega razmerja ni plačnik davka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Do ureditve v zakonu, ki ureja davčni postopek, prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance iz 18. člena ZPIZ-2, če je v skladu s prejšnjim odstavkom zavezanec za plačilo prispevka delodajalca sam zavarovanec, ugotovi davčni organ z odločbo, s katero izračuna akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačuje prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance po 18. členu ZPIZ-2. Zavezanec za prispevke mora plačati prispevke v roku in na način, ki je določen za akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačuje prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance po 18. členu ZPIZ-2.

(3) Če se v primerih iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, akontacija dohodnine od dohodkov, od katerih se plačuje prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance po 18. členu ZPIZ-2, ne odmeri, prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance po 18. členu ZPIZ-2, ugotovi davčni organ z odločbo enkrat letno za koledarsko leto, s katero izračuna prispevke za

obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga za potrebe akontacije dohodnine od teh dohodkov. Davčni organ odločbo izda najkasneje do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto. Zavezanec za prispevke mora prispevke plačati v 30 dneh od vročitve odločbe.

114. člen

(odpravnina zaradi prenehanje pogodbe o zaposlitvi za določen čas)

Ne glede na določbo prvega odstavka 144. člena ZPIZ-2 se do ureditve v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v osnovo za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ne šteje znesek odpravnine zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ne plačuje dohodnina.

115. člen

(prenehanje veljavnosti zakonov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

- Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 81/00, 111/07 in 25/11),
- določba drugega odstavka 78. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06- uradno prečiščeno besedilo, 114/06-ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10-ZUPJS, 87/11, 40/12-ZUJF, 21/13-ZUTD-A, 63/13-ZIUPTDSV) v delu, ki se nanaša na rok za vložitev prijave v obvezno zdravstveno zavarovanje za osebe v delovnem razmerju.

(2) Določbe zakonov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona, če ta zakon ne določa drugače.

116. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2014.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Evidence, potrebne za izvajanje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, predstavljajo obsežen sistem podatkov o zavarovancih, uživalcih pravic in zavezancih za vlaganje različnih prijav podatkov. Kot tehnični del predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju so urejene v posebnem zakonu, ki določa obdelovanje in upravljanje teh podatkov. Matična evidenca tako po novem zakonu obsega zbirke podatkov, zbrane v različnih evidencah.

K 2. členu:

Podatke, potrebne za izvajanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zbira Zavod za pokojninsko zavarovanje Slovenije (zavod). Tako je zavod edini upravljavec matične evidence.

K 3. členu

Glede uporabe podatkov je uzakonjeno načelo restriktivnosti: le-ti se smejo uporabljati izključno za namene pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pri čemer je potrebno strogo upoštevati predpise o varstvu osebnih podatkov. Pridobitev osebnih podatkov za tvorjenje registrov in statistična raziskovanja je izrecno dovoljena le tistim uporabnikom podatkov, ki so vključeni v skupni zajem podatkov preko prijavno-odjavne službe ZZZS, to so poleg ZZZS-ja še SURS, ZRSZ, DURS, CSD in MDDSZ.

K 4. členu

V tem členu so podrobneje obrazloženi pomeni posameznih izrazov. Izrazi so usklajeni z ZPIZ-2, določeni izrazi pa so uvedeni za bolj sistematično ureditev v tem zakonu.

K 5. členu

V primerjavi s prejšnjimi predpisi o matični evidenci se krog subjektov ni spremenil, le opredelitve bolj ustrezajo potrebam evidenc. Med subjekte matične evidence, o katerih so zbrani podatki, štejemo tako zavarovance po sedanjih in prej veljavnih predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kot tudi osebe, ki niso bile tekoče vključene v zavarovanje, pa je pokojninsko dobo mogoče ugotoviti na podlagi odločb ali javnih listin. Uživalci pravic so lahko upokojenci ali pa aktivni zavarovanci, ki jim pripada katera od pravic iz invalidskega zavarovanja. Zavezanci niso opredeljeni zgolj kot zavezanci za prispevek, saj se njihove dolžnosti nanašajo na različne obveznosti. Zato je posebej opredeljen pojem zavezanca za plačilo prispevkov, ki pa ni vedno hkrati tudi zavezanec za vlaganje prijav zavarovanja ali zavezanec za vlaganje prijav podatkov o osnovah. Poleg tega sta kot subjekta opredeljena tudi zavezanec za vlaganje prijave (to so prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja in spremembe prijav med zavarovanjem) in zavezanec za vlaganje prijav o osnovah (to je sporočanje podatkov o plačah, nadomestilih, zavarovalnih osnovah in drugih osnovah ter podatkih, ki so temelj za ugotovitev pokojninske osnove).

K 6. členu

Uvedba matične evidence kot sistema evidenc je bila urejena s predpisi o matični evidenci od leta 1965 dalje. Sistem evidenc je torej uveden, zato se v primerjavi s prej veljavnimi zakoni s tega področja v tem zakonu tudi ne ureja več. Potrebno pa je v obstoječih evidencah pregledno urediti prvo evidentiranje vsakega subjekta, o katerem se evidenca vodi, saj le-to predstavlja uvedbo matične evidence za posamezni subjekt (zavarovanca, uživalca pravic, ali zavezanca).

K 7. členu

Vodenje matične evidence predstavlja vrsto opravil in postopkov, s katerimi se podatki pridobivajo, preverjajo in popravljajo. Pomembna novost je, da so kot stalen vir podatkov navedeni upravljavci uradnih evidenc ter da so tudi postopki, v katerih so ugotovljene nepravilnosti podatkov, podlaga za vnos pravih podatkov v matično evidenco – s tem zakonom je določeno, v katerih primerih se takšen vnos izvrši po uradni dolžnosti. Prav tako je določeno, da določene prijave, objave in spremembe podatkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje sprejema prijavno-odjavno služba Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na novo pa je tudi določeno, da morajo vsi zavezanci za vlaganje prijav le-te vlagati v elektronski obliki, ter da se uporaba državnega portala za podjetja in podjetnike (sistema e-VEM) omogoča tudi drugim poslovnim subjektom, ki niso gospodarske družbe ali samostojni podjetniki. Pri tem je rešeno tudi vprašanje vlaganja prijav, objav in sprememb zavarovanja za zavarovance pri poslovnih subjektih, ki so že izbrisani iz poslovnega registra. Prav tako pa je določena izjema od tega splošnega pravila o elektronskem vlaganju prijav, in sicer za fizične osebe, ki niso poslovni subjekti in lahko še vedno, enako kot do sedaj, prijave vlagajo na prijavno-odjavni službi območnih enot in izpostav ZZZS na predpisanem obrazcu v papirni obliki, z osebno dostavo ali po pošti. V tem primeru strokovni delavec ZZZS ročno vnese podatke iz prijave v informacijski sistem in po ustaljeni poti posreduje podatke na ZPIZ. Omenjena določba tako ne določa obveznosti vzpostavitve elektronskega vlaganja vseh prijav z elektronskim podpisom na okencu ZZZS. Člen prav tako določa, da ZZZS zavodu posreduje podatke iz prijav v elektronski obliki, podpisane s kvalificiranim digitalnim potrdilom informacijskega sistema ZZZS ter papirne obrazce iz osmega in desetega odstavka tega člena.

Način vodenja matične evidence upošteva najsodobnejše načine sporočanja podatkov, v skladu z usmeritvijo v izključno elektronsko poslovanje pa se ureja zapisovanje podatkov na elektronske nosilce. Ob tem je potrebno upoštevati tako predpise o varstvu osebnih podatkov kot tudi predpise o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva.

K 8. členu

S to določbo je urejeno povezovanje evidenc državnih in upravnih organov, ki zagotavljajo učinkovitost njihovega dela. Upoštevana so vsa načela varstva osebnih podatkov, ob tem pa se zagotavlja obvezna izmenjava podatkov, ki v uradnih evidencah že obstajajo, v izogib nepotrebnim obremenitvam dajalcev podatkov.

K 9. člen

Skupni zajem podatkov za vsa obvezna socialna zavarovanja, za davčne namene in za statistična raziskovanja zahtevajo koordinacijo pri oblikovanju metodoloških načel. Pri tem je potrebno upoštevati potrebe vseh uporabnikov podatkov in obvezno uporabiti vse nacionalne standarde, ki kot šifranti ali definicije veljajo za posamezne podatke. Glede na to, da je evidenca pokojninskega in invalidskega zavarovanja po svoji naravi dolgoročna in je potrebna metodološka konsistentnost skozi daljše obdobje, spada opredelitev metodoloških načel pod okrilje resornega ministrstva, ki to zavarovanje pokriva, drugi uporabniki pa so dolžni pri njihovem oblikovanju sodelovati in podati svoja mnenja.

Izvedbeno se opisana načela zagotavljajo s pooblastilom pristojnemu ministru, da sprejme izvršilne predpise za izvajanje tega zakona, ki pa morajo biti sprejeti v sodelovanju z navedenimi subjekti in tudi v soglasju z drugimi pristojnimi ministrstvi.

K 10. členu

Matično evidenco sestavljajo naslednje zbirke podatkov:

1. matična evidenca zavarovancev;
2. matična evidenca uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
3. matična evidenca o izplačilih prejemkov;
4. register zavezancev.

K 11. členu

V katalogu podatkov o zavarovancu so ohranjeni vsi podatki, ki so se doslej vodili v matični evidenci in so potrebni za izvajanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, za izvajanje določb ZPIZ-2 pa je dodan še podatek o vrsti delovnega razmerja. Osnovni identifikator zavarovanca je EMŠO in v navezavi s tem podatkom so določeni drugi identifikatorji po 24. členu tega zakona. Davčna številka se pojavlja kot dodatni podatek, ker je potrebna za povezavo z davčnimi evidencami, kar je zavod dolžan vzpostaviti v skladu z ZPIZ-2 in s tem zakonom.

K 12. členu

Katalog podatkov o uživalcih starostne in invalidske pokojnine se v primerjavi s prejšnjim zakonom ni bistveno spremenil. Dodan je le podatek o identifikacijski številki tujega nosilca zavarovanja, in sicer zaradi možnosti izmenjave podatkov s tujini nosilci zavarovanj, če dejstva, nastala v drugi državi vplivajo na izplačilo pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

K 13. členu

Katalog podatkov o uživalcih družinske oziroma vdovske pokojnine se v primerjavi s prejšnjim zakonom ni bistveno spremenil. Dodan je le podatek o identifikacijski številki tujega nosilca zavarovanja, in sicer zaradi možnosti izmenjave podatkov s tujini nosilci zavarovanj, če dejstva, nastala v drugi državi vplivajo na izplačilo pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

K 14. členu

Uživalci pokojnin po posebnih predpisih so npr. upravičenci do prejemkov po Zakonu o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja bivših vojaških zavarovancev (Ur. L. Rs, št. 49/98, 51/04 Odl. US: U-I-155/00-51, 35/06 Skl. US: U-I-224/03-16, 118/06,) Zakonu o zagotavljanju socialne varnosti slovenskim državljanom, ki so upravičeni do pokojnin iz republik nekdanje SFRJ (Ur.l. RS, št. 45/92, 45/99 Odl.US: U-I-101/97, 18/01, 51/04 Odl.US: U-I-155/00-51, 114/06-ZUTPG, 129/06) in po drugih posebnih predpisih. Prejemke na podlagi teh predpisov priznava in izplačuje zavod, evidence teh upravičencev pa so sestavni del evidenc o uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

K 15. členu

Uživalci invalidnin so lahko aktivni zavarovanci ali uživalci pokojnin po splošnih oziroma posebnih predpisih. Nabor podatkov se v primerjavi s prejšnjim zakonom ni spremenil.

K 16. členu

Uživalci dodatka za pomoč in postrežbo so prav tako kot uživalci invalidnin lahko aktivni zavarovanci (npr. slepe osebe) ali uživalci pokojnin po splošnih oziroma posebnih predpisih. Nabor podatkov se v primerjavi s prejšnjim zakonom ni spremenil.

K 17. členu

Nadomestila, ki se izplačujejo na podlagi preostale delovne zmožnosti osebam, ki so aktivni ali pasivni zavarovanci, se vodijo v evidencah o uživalcih pravic, od tam pa tista nadomestila, ki se izplačujejo aktivnim zavarovancem, zavod kot zavezanec za prijavo osnov po 11. in 36. členu tega zakona prenese v evidenco podatkov o nadomestilih, ki se upoštevajo za izračun pokojninske osnove.

K 18. členu

Glede na to, da je z novim ZPIZ-2 določeno novo upravičenje do izplačila 20% predčasne ali starostne pokojnine ob hkratnem aktivnem zavarovanju, se v skladu s temeljnimi načeli tega zakona za vse upravičence do omenjenih izplačil vodijo podatki, ki so določeni v 18. členu.

K 19. členu

Gre za pravno podlago za vodenje podatkov o izplačilih pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Prav tako pa lahko zavod pridobi tudi podatke, ki vplivajo na izplačevanje prejemkov, od tujega nosilca zavarovanja za osebe, ki prebivajo v tujini.

K 20. členu

Invalidska komisija zavoda podaja izvedenska mnenja v postopkih uveljavljanja pravic iz invalidskega zavarovanja po ZPIZ-2. Poleg tega so invalidske komisije Zavoda pristojne tudi za podajo izvedenskega mnenja po zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 40/11 – ZSVarPre-A, 40/11 – ZUPJS-A in 57/12), zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Ur. list SRS št. 41/1983, Ur. list RS št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 Odl. US: U-I-11/07-45, 61/10 – ZSVarPre, 110/10 – ZDIU12, 40/12-ZUJF), zakonu o socialno varstvenih prejemkih (Ur. list RS, št. 61/10, 40/11, 110/10 – ZDIU12, 40/12-ZUJF), zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Ur. list RS št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D) in zakonu o nalezljivih boleznih (Uradni list RS št. 33/06 UPB1). V zvezi s podajo izvedenskih mnenj na podlagi navedenih predpisov je v tem členu podana podlaga za vodenje ustreznih evidenc.

K 21. členu

V tem členu so določeni podatki, ki se vodijo o pravnih osebah, ki so zavezanci oziroma dajalci podatkov po tem zakonu. Podružnice tujih podjetij so navedene posebej, ker po predpisih o gospodarskih družbah nimajo statusa pravne osebe, so pa poslovni subjekti po predpisih o poslovnem registru in so tudi vpisane v poslovni register RS.

K 22. členu

Katalog podatkov o zavezancih in dajalcih podatkov, ki so fizične osebe, zajema podatke o osebah, ki so registrirane kot poslovni subjekti, in o osebah, ki ne opravljajo dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti niso registrirane v poslovnem registru ter vlagajo prijave zase ali za druge zavarovance. Ureditev se v primerjavi s prejšnjimi predpisi ne spreminja.

K 23. členu

Diplomatska in konzularna predstavništva so po predpisih o delovnih razmerjih tudi delodajalci, kadar zaposlujejo osebe po pogodbi o zaposlitvi za opravljanje dela na ozemlju Republike Slovenije. Mednarodne organizacije so lahko delodajalci, če je izvrševanje njihovih dolžnosti delodajalca v Republiki Sloveniji določeno z mednarodno pogodbo. Ti zavezanci niso poslovni subjekti, praviloma pa jim je za plačevanje prispevkov za socialno varnost dodeljena davčna številka. Zato je treba posebej urediti nabor podatkov za to vrsto zavezancev.

K 24. členu

Registrska številka enolično označuje vsakega zavezanca v evidencah vseh obveznih socialnih zavarovanj in se dodeljuje zavezancem od uvedbe matične evidence. Registrsko številko je potrebno dodeliti zavezancu za prijavo oziroma zavezancu za prijavo o osnovah ob prvi prijavi zavarovanca v zavarovanje, s katero je hkrati opravljena tudi prijava začetka poslovanja zavezanca. To stori prijavno-odjavna služba ZZZS. Kadar pa mora za določene kategorije zavarovancev prijave o osnovah posredovati drug zavezanec, ki ni hkrati tudi zavezanec za prijavo za te zavarovance, mu registrsko številko dodeli zavod.

K 25. členu

Sedemmestna številka dosjeja povezuje več identifikatorjev, ki so jih zavarovanci iz kakršnega koli razloga imeli v teku svojega zavarovanja, in omogoča povezavo podatkov, sporočenih pod različnimi identifikatorji. To številko se dodeli le fizičnim osebam, ki so zavarovanci ali uživalci pravic.

Identifikacijska številka subjekta pa je identifikator, ki za namen vodenja evidenc o upravnem poslovanju enotno označuje vse subjekte, ne glede na njihov status in ne glede na to, ali so subjekti matične evidence po tem zakonu, če poslujejo z zavodom.

K26. členu

Podatki, ki se vodijo oziroma upravljajo v matični evidenci, so praviloma izvorno vsebovani v evidencah, ki jih je na področju dela dolžan voditi delodajalec po posebnem zakonu, v poslovni dokumentaciji, ki jo vodi po predpisih o računovodstvu, in v evidencah, ki jih vodijo državni organi oziroma drugi upravni organi. Zavezanec torej v prijave vpiše tiste podatke, ki so zbrani in vodeni po določenih predpisih, s čemer se zagotavlja preverljivost njihove pravilnosti.

K 27. členu

V tem členu je naveden sklicna pravilnik, s katerim se natančneje določi vsebina obrazcev za prijave podatkov, na podlagi katerih se ti podatki vnašajo v matično evidenco. Pravna podlaga za sprejem tega pravilnika je v drugem odstavku 9. člena. V tem pravilniku se uredi tudi prijava podatka o izmenskem delu za potrebe SURS, saj zavod tega podatka ne potrebuje in ga ne vodi v matični evidenci.

K 28. člen

Kadar gre za spremembe podatkov med trajanjem pravnega razmerja, ki na sam obstoj in potek zavarovanja ne vplivajo za dalj kot 90 dni, se dajalcev podatkov ne obremenjuje z dolžnostjo spreminjanja podatkov. Gre za podatke, ki pravnega razmerja ne opredeljujejo, temveč le dopolnjujejo njegov opis. Določba je usklajena s spremembo delovnopravne zakonodaje, po kateri se pogodba o zaposlitvi ne sklene več izključno za določeno delovno mesto, temveč za vrsto del in nalog. S tem so razbremenjeni delodajalci, pri katerih zaradi potreb delovnega procesa prihaja do pogostega kratkotrajnega premeščanja delavcev na različna dela ali različne delovne prostore.

K 29. členu

Poleg prijav v zavarovanje in odjav iz zavarovanja so obdobja, ki se upoštevajo v pokojninsko dobo, lahko priznana z odločbami pristojnih organov ali pa gre za obdobja, ki jih je zavarovanec prebil v zavarovanju pred uvedbo matične evidence in ob uvedbi s popisom zavarovancev iz različnih razlogov ta obdobja niso bila evidentirana v matični evidenci. Prav

tako se z odločbo ugotovi pokojninsko dobo za čas, ko bi glede na dokazano pravno razmerje zavarovanec moral biti vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa ni bil, in se za to obdobje v skladu s tretjim odstavkom 79. člena tega zakona ne ugotavlja lastnost zavarovanca.

K 30. členu

Ob vložitvi prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja, prijave sprememb med zavarovanjem in prijave poslovanja mora vložnik teh prijav podatkov prejeti potrdilo, ki dokazuje, da je svojo dolžnost po tem zakonu pravilno in pravočasno izpolnil. Potrdilo izda organ, ki je prijavo sprejel. Ob prvi prijavi zavarovanja za zavarovanca, ki je hkrati tudi prijava poslovanja zavezanca, se zavezancu tudi dodeli registrska številka, ki jo mora vpisati v vse nadaljnje prijave podatkov za zavarovance, ki so pri tem zavezancu zavarovani, registrska številka pa je razvidna iz potrdila o vloženi prijavi v zavarovanje.

DURS zaradi pobiranja prispevkov za socialno varnost potrebuje podatke o zavarovalnih razmerjih, saj se nadzor nad plačevanjem prispevkov lahko izvaja na podlagi vloženi prijavi oziroma odjav. Ureditev tega vprašanja je enaka kot do sedaj.

V tretjem odstavku je urejena obveznost delodajalca, da delavcu vroči kopijo prijave v zavarovanje in odjave iz zavarovanja (dosedanji 9. odstavek 23. člena ZMEPIZ). Tako je v primerjavi z dosedanja ureditvijo na novo določena obveznost delodajalca, da delavca na ta način seznanjati tudi z odjavo iz zavarovanja, česar predpisi o delovnih razmerjih ne urejajo. S tem naj bi bila zagotovljena pravna varnost zavarovancev, ki so seznanjeni tako z vzpostavitvijo kot tudi s prenehanjem obveznih socialnih zavarovanj in s podatki, ki so o njih vneseni v matično evidenco.

K 31. členu

Opredelitev zavezancev za vlaganje prijav podatkov in določitev obveznosti upravljavcev uradnih evidenc zagotavlja zanesljiv vir podatkov. Obenem je dana možnost, da zavezanec, ki prijave podatkov ne more ali ne želi vložiti sam, pooblasti drugo osebo za izpolnitev njegove dolžnosti. Zakonska ureditev takšnega pooblastila se nanaša predvsem na razmerja med vložnikom prijave v zavarovanje in uradno osebo na vstopni točki sistema VEM (vse na enem mestu) ter razmerja med zavezancem za prijavo o osnovah in posredovalcem podatkov, ki opravi storitev elektronskega posredovanja podatkov za zavezanca, če ta sam tehnično ni ustrezno opremljen. Upošteva načelo, da za pravilnost podatkov odgovarja zavezanec sam, je ta v odnosu do zavoda odgovoren tudi za ravnanje posredovalca, ne glede na to, kako sta dajalec in posredovalec podatkov medsebojno uredila odgovornost.

K 32. členu

V tem členu je določena obveznost delodajalca, da za vsakega zavarovanca, ki je v delovnem razmerju, vloži prijavo v obvezno zavarovanje, odjavo iz tega zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem. V primerjavi s prejšnjo ureditvijo delodajalcu ni več potrebno vlagati prijav podatkov o osnovah (plači in nadomestilu plače ter plačanih prispevkih), ker je predvideno, da bo po preteku prehodnega obdobja v skladu z drugim odstavkom 40. člena vse potrebne podatke za oblikovanje prijav podatkov o osnovah zagotavljal davčni organ, samo prijavo podatkov o osnovah pa bo na tej podlagi oblikoval zavod. Vendar pa mora delodajalec še vedno sporočati podatke, ki so potrebni za oblikovanje prijav podatkov o osnovah, le da bo poslej te podatke sporočal v obračunu davčnih odtegljajev od izplačil iz delovnega razmerja. Ta rešitev za delodajalce predstavlja pomembno razbremenitev. V času prehodnega obdobja so delodajalci še zavezanci za vlaganje prijav o osnovah v skladu s 106. členom. V primerjavi

s prejšnjo ureditvijo tudi ni več določena prijava poslovanja. Začetek poslovanja zavezanca se evidentira v skladu z 24. členom ob vložitvi prve prijave v zavarovanje. Podatke o nadaljnjem poslovanju zavezanca nosilci socialnih zavarovanj pridobijo neposredno iz poslovnega registra za zavezance, ki so poslovni subjekti, iz Centralnega registra prebivalstva za zavezance, ki so fizične osebe, in na podlagi izpisa iz davčnega registra za druge zavezance.

K 33. členu

Osebe, ki niso v odvisnem razmerju (samozaposleni, družbeniki, nosilci kmetije in verski uslužbenci) sami zase vložijo prijavo v zavarovanje. Nosilec kmetije pa je dolžan vložiti prijavo tudi za člane kmetije. Za vse navedene osebe že po sedanji ureditvi podatke o osnovah sporoča davčni organ.

K 34. členu

V tem členu je določena obveznost za vse osebe, ki so zaposlene pri tujem delodajalcu, da same zase vlagajo prijave v zavarovanje, odjave in prijave sprememb med zavarovanjem. Tuji delodajalci namreč niso vključeni v sistem evidenc plačnikov davka oziroma zavezancev v Republiki Sloveniji, zato je s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in v določeni meri tudi z davčnimi predpisi določeno, da sami zavarovanci plačujejo davke in prispevke od plač, ki ji prejmejo od tujega delodajalca.

K 35. členu

V tem členu je določena obveznost za vse osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje, da same zase vlagajo prijave v zavarovanje, odjave ter prijave sprememb med zavarovanjem. Za vse te osebe že po sedanji ureditvi podatke o osnovah sporoča davčni organ.

K 36. členu

V tem členu je opredeljena pravna podlaga za prijave podatkov o zavarovanju in prijave podatkov o osnovah, ki jih vlaga zavod. Zavod tako vlaga za vse invalide II. in III. kategorije, ki so prejemniki nadomestil za podlagi preostale delovne zmožnosti in niso že zavarovani na drugi podlagi, prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in spremembe teh podatkov. Poleg tega zavod za vse prejemnike nadomestil, ki se jim nadomestila upoštevajo za izračun pokojninske osnove po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vlaga prijave podatkov o nadomestilih iz invalidskega zavarovanja.

K 37. členu

Za zavarovance, ki jim ZZZS izplačuje nadomestilo plače za čas bolezni po prenehanju delovnega razmerja, le-ta vložijo prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem ter prijavo podatkov o nadomestilih plače iz naslova zdravstvenega zavarovanja, o vplačanih prispevkih in obdobju zavarovanja v preteklem koledarskem letu ter prijavo sprememb teh podatkov. Poleg tega pa je ZZZS zavezanec za vlaganje prijav podatkov o osnovah za vse zavarovance, ki so prejemniki nadomestil po predpisih o delovnih razmerjih in predpisih o zdravstvenem zavarovanju. Gre za primere, ko delodajalec ne izplača plače niti nadomestila in zavarovanec prejme nadomestilo neposredno od izplačevalca nadomestila, hkrati pa ni obvezno zavarovan na podlagi prejemanja tega nadomestila.

K 38. členu

Za zavarovance, ki kot brezposelne osebe prejemajo denarno nadomestilo, in za osebe, ki so do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upravičene do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ZRSZ vlaga prijavo v zavarovanje,

odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem ter prijavo podatkov o osnovah.

K 39. členu

V tem členu so določene obveznosti DURS glede prijav podatkov za različne kategorije zavarovancev. Enako kot po dosedanji ureditvi DURS vlaga prijave podatkov o osnovi, obdobju zavarovanja, obračunanih in plačanih prispevkih za preteklo koledarsko leto ter prijave sprememb teh podatkov samozaposlene, družbenike, kmete, obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane verske uslužbenke, osebe, zaposlene pri tujem delodajalcu in osebe, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje. S podatki za te prijave DURS razpolaga že sedaj.

K 40. členu

V tem členu je kot novost določena dolžnost DURS, da posreduje podatke, iz katerih zavod oblikuje prijave podatkov o osnovah. Te podatke DURS posreduje na podlagi podatkov iz obračuna davčnega odtegljaja, ki pa so jih dolžni v skladu s predpisi o davčnem postopku vlagati delodajalci. S tem zakonom je tudi določeno, da mora obračun davčnega odtegljaja vsebovati podatke, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah. Glede na to, da so obračuni davčnega odtegljaja predpisani kot edini vir podatkov za oblikovanje prijave podatkov o osnovah, mora delodajalec tudi vse spremembe podatkov sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Za izvajanje teh določb je potrebno sprejeti tudi podrobnejše izvedbene predpise, s katerimi se opredeli nabor podatkov, način posredovanja in način uporabe podatkov iz obračunov davčnega odtegljaja, ki se uporabijo za prijavo podatkov o osnovah.

Za izvajanje zavarovanja na podlagi 18. in 130. člena ZPIZ-2 mora DURS zagotoviti zavodu potrebne podatke o osnovah, obračunih in plačilih prispevkov za zavarovance iz drugega pravnega razmerja, na podlagi katerih bo zavod lahko ugotovil obdobje zavarovanja in oblikoval prijavo podatkov o osnovah.

S 1.1.2017 torej delodajalci prenehajo biti zavezanci za prijavo podatkov o osnovah. Uvaja se nov način pridobivanja teh podatkov in sicer tako, da delodajalci podatke, potrebne za oblikovanje pokojninske osnove, sporočijo na obračunih davčnih odtegljajev, ki jih posredujejo na DURS, ta pa jih posreduje Zavodu, ki na podlagi teh podatkov oblikuje prijavo podatkov o osnovah. Delodajalci morajo v obračunu davčnih odtegljajev tekoče sporočiti pravilne podatke.

K 41. členu

V členu je opredeljena pravna podlaga za vlaganje prijav, odjav ali sprememb prijav med zavarovanjem s strani stečajnega oziroma likvidacijskega upravitelja. Ta določba se v primerjavi s prejšnjo ureditvijo ne spreminja. Po preteku prehodnega obdobja bo v skladu s tretjim odstavkom 106. člena prenehala njegova obveznost vlaganja prijav o osnovah za osebe, ki so v delovnem razmerju med trajanjem stečajnega postopka. Te podatke bo na podlagi 40. člena zagotavljal DURS.

K 42. členu

Člen natančneje opredeljuje prijave podatkov, ki jih vlaga Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS. Gre za nadomestila plače, do katerih so osebe v delovnem razmerju upravičene zaradi insolventnosti delodajalca, nanašajo pa se na obdobje zavarovanja na podlagi delovnega razmerja.

K 43. členu

Za zavarovance, ki so v obvezno zavarovanje vključeni na podlagi predpisov, ki urejajo starševsko varstvo, za družinske pomočnike in osebe, ki izvajajo rejniško dejavnost, Centri za socialno delo vlagajo prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja in prijave sprememb med zavarovanjem ter tudi prijave podatkov o osnovah in o obračunanih in plačanih prispevkih. Poleg navedenega CSD vlaga tudi prijave podatkov o osnovah in o obračunanih in plačanih prispevkih za zavarovance, ki prejemajo nadomestila po predpisih o starševskem varstvu in niso zavarovani na tej podlagi. Navedena nadomestila se namreč upravičencem, ki so zavarovani kot osebe v delovnem razmerju, izplačujejo neposredno in delodajalec za ta čas ne oddaja obračuna davčnega odtegljaja.

K 44. členu

Za vse vojake na prostovoljnem služenju vojaškega roka oziroma za državljane med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje Ministrstvo za obrambo vlaga prijave v zavarovanje, odjave iz zavarovanja in prijave sprememb med zavarovanjem ter tudi prijave podatkov o osnovah in o obračunanih in plačanih prispevkih.

K 45. členu

V tem členu do določeni roki za prijavo podatkov za matično evidenco. Za prijavo in odjavo zavarovanja velja splošni osemdnevni rok od izpolnitve pogojev za vstop v obvezno zavarovanje oziroma od dokončnosti odločbe o lastnosti zavarovanca ali pravnomočnosti sodbe sodišča. Posebnost pa je v drugem odstavku določena za prijavo v okviru sklenitve delovnega razmerja, saj mora delodajalec zaposlenega v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje prijaviti najkasneje na dan nastopa dela, kot je določen v pogodbi o zaposlitvi, zaposlitvi, vendar ne kasneje kot je začetek opravljanja dela. V trenutku, ko je delavec pričel z opravljanjem dela, mora biti zanj prijava v zavarovanje že vložena. V primeru, ko delavec tega dne iz opravičljivih razlogov ne začne z delom (začasna zadržanost z dela, dopust, praznik), mora biti prijava vložena najkasneje tistega dne, ki je kot dan nastopa dela dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi. Prav tako se odjava iz zavarovanja v primeru, ko zavarovancu, ki izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do starostne ali predčasne pokojnine in je tudi vložil zahtevo za priznanje pravice do starostne ali predčasne pokojnine, preneha pogodba o zaposlitvi na podlagi sporazuma oziroma odpovedi pogodbe o zaposlitvi, lahko vloži tudi do 30 dni pred prenehanjem delovnega razmerja, vendar pa mora biti vložena najkasneje **z dnem** prenehanja delovnega razmerja. S to možnostjo se omogoča zgodnja izdaja odločbe o pravici do starostne pokojnine, ki je pogojena s prenehanjem zavarovanja, obenem pa se omeji zgodnje vlaganje odjav le na primere, ko se delavec in delodajalec sporazumeta o prenehanju delovnega razmerja.

K 46. členu

Člen opredeljuje roke za vnos podatkov v matično evidenco s strani nosilca zavarovanja, ki se v primerjavi z veljavno zakonodajo bistveno ne spreminjajo. Določba ureja obveznost zavoda, da prejete podatke vnese v matično evidenco in omogoči njihovo nadaljnjo uporabo.

K 47. členu

Zavod ima z navedenim členom pravno podlago za preverjanje pravilnosti in popolnosti podatkov matične evidence z dvema postopkoma, in sicer z nadzorom ter revizijo prijav podatkov.

K48. členu

V tem členu je opredeljeno, kdaj so podatki, ki so vpisani v matično evidenco, pravilni in popolni. Za pravilne podatke veljajo podatki, ki so skladni s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju oziroma z drugimi predpisi, ki urejajo matično evidenco, in z dejanskim stanjem. Podatki pa so popolni, če je zavezanec za vložitev prijav posredoval vse podatke, ki jih je bil dolžan posredovati za vse zavarovance, za katere je zavezan te podatke poslati.

K 49. členu

Nadzor nad podatki in posredovanjem podatkov, ki jih morajo zavezanci za vlaganje posredovati po tem zakonu, opravlja zavod. Ta nadzor v imenu zavoda opravljajo pooblaščené uradne osebe, ki jih imenuje generalni direktor zavoda. Ureditev se v primerjavi s sedaj veljavnim zakonom ne spreminja.

K 50. členu

Nadzor pravilnosti in popolnosti podatkov obsega nadzor nad izvajanjem oziroma upoštevanjem ZPIZ-2, tega zakona in drugih predpisov s področja matične evidence.

K 51. členu

Ukrepi, ki jih zavod lahko izreče v okviru tega nadzora, so naslednji: odreditev posredovanja podatkov, če ti niso bili posredovani, odreditev dopolnitve podatkov, če ti niso bili posredovani v celoti ali za vse zavarovance, ter odreditev poprave podatkov, če so bili posredovani napačni podatki. Za izvedbo navedenih ukrepov pooblaščená uradna oseba izda ustrezen pisni akt.

K 52. členu

Pisni akt o odreditvi posredovanja, dopolnitve in poprave podatkov se izda v primeru, če se ugotovi, da zavezanec v predpisanem roku ni sporočil oziroma ni sporočil vseh podatkov. Če ugotovi, da sporočeni podatki niso v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju oziroma s predpisi, ki urejajo matično evidenco.

V tem členu je določen tudi rok (najmanj 8 dni in največ 30 dni), v katerem morajo zavezanci posredovati, dopolniti oziroma popraviti podatke, in ki se šteje od prejema pisnega akta.

K 53. členu

Rok, ki je določen v skladu s prejšnjim členom v pisnem aktu o odreditvi, nadomešča roke za vložitev prijav podatkov, ki so določeni v 45. členu tega zakona. To pomeni, da na strani zavezanca sicer nastane kršitev, ko je prekoračen rok iz 45. člena, vendar se v primeru, ko zavod izvaja ukrepe nadzora in izda pisni akt z novim rokom, šteje, da ni nastala kršitev po poteku roka iz 45. člena, temveč je nastala po poteku roka iz pisnega akta v skladu s 52. členom. Do nadomestitve roka pride le takrat, ko je izdan pisni akt, pri čemer izdaja pisnega akta o odreditvi ni obveznost zavoda, temveč zgolj možnost.

K 54. členu

V kolikor zavod pri opravljenem nadzoru ugotovi, da podatkov o plači in nadomestilih plače ni mogoče pridobiti, se takšna ugotovitev evidentira v matični evidenci. S tem se v vseh nadaljnjih postopkih upošteva, da so bili izvedeni vsi možni ukrepi, da bi zavod podatke pridobil, vendar iz razlogov na strani zavezanca teh podatkov ni bilo mogoče pridobiti, zato se pravice priznajo v skladu s 55. členom.

K 55. členu

V primeru, da zavod za posameznega zavarovanca podatkov ne pridobi od zavezanca za vlaganje prijav ali zavezanca za vlaganje prijav o osnovah niti v rokih določenih v 45. členu tega zakona in niti ob izvedenih ukrepih iz 52. člena ter podatkov tudi ni mogoče ugotoviti na podlagi uradnih evidenc, javnih listin ali drugih verodostojnih dokazil po 56. členu, se pri priznanju in odmeri pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja upoštevajo le prijavljeni podatki. Pravno podlago za to daje četrti odstavek 30. člena ZPIZ-2.

K 56. členu

Zavod po uradni dolžnosti na podlagi uradnih evidenc, javnih listin ali drugih verodostojnih dokazil popravi ali dopolni podatke matične evidence v primeru, da v postopkih ugotavljanja popolnosti in pravilnosti podatkov ugotovi, da so ti podatki nepopolni ali nepravilni, pa zavezanec za vlaganje ne obstaja več. Če zavezanec še obstaja, se za pridobitev ali popraviljanje podatkov izvajajo ukrepi nadzora in se dolžnost dopolnitve ali poprave podatkov naloži zavezancu. Ko pa zavezanec ne obstaja več, se zaradi varovanja koristi zavarovanca izvajajo postopki, v katerih se uporabijo tudi druge možnosti za pridobitev verodostojnih in pravih podatkov.

Zavod po uradni dolžnosti popravi podatke, vpisane v matično evidenco, če je pravilen podatek mogoče ugotoviti iz zbirk podatkov, ki jih po zakonu vodi upravljavec zbirk podatkov oziroma na podlagi izvršilnih predpisov za vodenje matične evidence, če popravek podatkov ne vpliva na obstoj ali potek zavarovanja.

K 57. členu

V primerih, ko pride do prekrivanja obdobj zavarovanja zaradi obstoja več sočasnih zavarovalnih podlag, lahko zavod po uradni dolžnosti razmeji obdobja prekrivanja. Pri tem Zavod s takšno ureditvijo ne posega v evidenco, ki jo vodi ZZZS. Zavod izvede razmejitve med zavarovalnimi podlagami na podlagi prednostnega vrstnega reda, določenega po ZPIZ-2 v primerih, ko so sočasno obstoječe zavarovalne podlage različne. V primeru enakovrednih zavarovalnih podlag pa se zavarovalna obdobja uredijo tako, da se upošteva pravilo polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa v skladu s predpisi o delovnih razmerjih in v skladu s prvim odstavkom 130. člena ZPIZ-2. Pravilo se upošteva tako, da ima prej nastala zavarovalna podlaga prednost pred kasneje nastalimi zavarovalnimi podlagami, saj zavarovanec v istem obdobju ne sme biti zavarovan z več kot polnim delovnim časom, če ne gre za dopolnilno delo v skladu s predpisi o delovnih razmerjih. Pri takšni razmejitvi obdobj ne sme nastati prekinitev zavarovanja.

K 58. členu

Določba povezuje postopke po tem zakonu s postopki, ki jih v zvezi z varstvom pravic posameznika urejajo predpisi o varstvu osebnih podatkov. Določba se nanaša na vse fizične osebe, o katerih se vodijo podatki v matični evidenci zaradi uveljavljanja njihovih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ne zajema pa zavezancev za prijavo podatkov oziroma plačilo prispevkov, saj le-ti na podlagi podatkov o zavezancih ne uveljavljajo svojih pravic. Pravica posameznika do seznanitve je v tem zakonu urejena na specifičen način z vpogledom v osebno informativno evidenco, vsi nadaljnji postopki, ki se nanašajo na dopolnitve oziroma poprave njegovih osebnih podatkov pa potekajo po predpisih o varstvu osebnih podatkov. Zato je izrecna povezava postopkov nujno potrebna.

K 59. členu

V postopkih nadzora po tem zakonu se podatki o posamezniku lahko spremenijo ali dopolnijo. Po predpisih o varstvu osebnih podatkov ima posameznik pravico do seznanitve s

podatki, ki se o njem vodijo, ter z vsemi postopki, katerih posledica je sprememba navedenih podatkov. V navedem členu je postavljena pravna domneva, da je zavarovanec o izvajanju nadzora obveščen, če mu zavod omogoči dostop do informativne osebne evidence, kot je določena s 140. in 412. členom ZPIZ-2.

K 60. členu

Člen določa pravno podlago za opravljanje revizije, ki se izvaja po uradni dolžnosti. Z revizijo se preveri pravilnost prijavljenih podatkov glede na dokumentacijo zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov.

K 61. členu

Revizijo opravlja revizor ali revizorka, ki je po tem členu in v skladu z definicijo iz 9. točke 4. člena tega zakona oseba, zaposlena v zavodu, ki jo za opravljanje revizije pooblasti generalni direktor.

K 62. členu

Glede na to, da zaradi števila zavezancev revizije ni mogoče opraviti vsako leto pri vseh zavezancih, je treba določiti način izbora zavezancev, pri katerih se revizija izvede. Tako je določen kriterij za izbor zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah in zavezancev za plačilo prispevkov, ki temelji na načelu naključne izbire, načelu enakomernega nadziranja in načelu pomembnosti zavezanca glede na število zavarovancev ter na predhodnih ugotovitvah nadzora.

K 63. členu

V tem členu se določa pristojnost zavoda, da lahko opravi revizijo prijavljenih podatkov za vse zavarovance pri enem zavezancu ali za posameznega zavarovanca. Kadar se opravlja revizija za vse zavarovance pri zavezancu in gre za večje število zavarovancev, se revizija opravi na vzorcu zavarovancev, ugotovitve pa načeloma veljajo za vse zavarovance pri zavezancu. Tako je še vedno mogoče, da se pri zavarovancu, ki ni bil zajet v pregledanem vzorcu, pojavijo očitna neskladja v podatkih, ki pa se ugotovijo šele ob uveljavljanju pravic. Zato se lahko revizija za posameznega zavarovanca opravi po uradni dolžnosti, ne glede na morebitno že opravljeno revizijo vseh zavarovancev pri zavezancu. Takšna možnost ugotavljanja pravih podatkov ni časovno omejena.

K 64. členu

Člen določa subjekte, pri katerih se lahko opravi revizija prijavljenih podatkov. Praviloma se opravlja revizija pri subjektu, ki hrani dokumentacijo, na podlagi katere so podatki vpisani v prijave. Če je tako bolj učinkovito, lahko pooblaščen oseba zavezanca revizorju dostavi potrebno dokumentacijo in se revizija lahko opravi v prostorih zavoda.

K 65. členu

Pooblaščen revizor ima na podlagi omenjenega člena pristojnost za vpogled v vso dokumentacijo in evidence, ki jih zavezanci vodijo na podlagi predpisov. Prav tako morajo zavezanci v primeru revizije pooblaščenemu revizorju omogočiti ustrezen prostor in opremo za delo. Če te dolžnosti s strani zavezanca niso izpolnjene, revizor to označi v zapisniku o ugotovitvah revizije.

K 66. členu

Člen določa obveznost sestave zapisnika o opravljeni reviziji, ki ga morata podpisati tako revizor kot tudi pooblaščen oseba zavezanca. Kadar so v reviziji ugotovljene nepravilnosti sporočenih podatkov pri vložitvi prijav in plačilu prispevkov, je določena obveznost zavezanca, da te nepravilnosti odpravi v roku 30 dni od vročitve zapisnika. Zoper zapisnik je dopuščen ugovor v roku 15 dni od vročitve.

K 67. členu

Če je zoper zapisnik o ugotovitvah vložen ugovor ali zavezanec v roku 30 dni ne odpravi nepravilnosti, kot je to določeno v zapisniku, se izda odločba o reviziji. Z odločbo se ugotovi nepravilnost, določi se nov rok za odpravo nepravilnosti in odpre se možnost za uveljavljanje pravnih sredstev.

K 68. členu

Zoper odločbo je dopustna vložitev tožbe na sodišče v roku 30 dni od vročitve odločbe.

K 69 členu

V tem členu je določena pristojnost zavoda, da po poteku 30 dni od pravnomočnosti odločbe po uradni dolžnosti v matično evidenco vnese vse pravilne podatke, ki jih je mogoče ugotoviti na podlagi opravljene revizije, če zavezanec ne izpolni svoje obveznosti po odpravi nepravilnosti. Vnos podatkov po uradni dolžnosti se opravi, če je mogoče v reviziji ugotoviti pravilne podatke za vse zavarovance pri zavezancu, za katere so bile ugotovljene nepravilnosti.

K 70. členu

V tem členu je določen 5-letni prekluzivni rok za opravo revizije prijavljenih podatkov o plači oziroma pokojninski osnovi, obdobju zavarovanja, plačanem prispevku in prijavi sprememb teh podatkov. S tem se v primerih, ko podatki niso v očitnem neskladju, zagotovi njihovo nespremenljivost in nespornost pri uporabi v postopkih uveljavljanja pravic. Ne glede na prekluzivni rok pri opravljanju revizije za vse zavarovance pa je še vedno odprta in časovno neomejena možnost opravljanja revizije za posameznega zavarovanca v skladu z 2. alinejo prvega odstavka 63. člena, vendar le v primerih, ko je ugotovljeno večje neskladje v podatkih.

K 71. členu

Če je opravljena revizija za posameznega zavarovanca, revizor sestavi in izda zapisnik o ugotovitvah revizije, ki se vroči zavarovancu.

K 72. členu

Zoper zapisnik o ugotovitvah revizije, opravljene pri posameznem zavarovancu, ni pritožbe. Zavarovancu je namreč dana možnost, da svoje pravice varuje z uporabo pravice do pritožbe zoper odločbo, s katero je odločeno o priznanju in odmeri pravic na podlagi podatkov, ugotovljenih z individualno revizijo. Če pa je individualna revizija opravljena pred uveljavljanjem pravic iz obveznega zavarovanja, lahko zavarovanec zahteva dopolnitev ali popravo podatkov v matični evidenci na podlagi predpisov o varstvu osebnih podatkov, na katere napotuje določba 58. člena tega zakona.

K 73. členu

Zaradi varovanja pravice posameznika do seznanitve s podatki, ki se o njem vodijo, se po predpisih o varstvu osebnih podatkov zavarovancu omogoča seznanitev s spremembami podatkov, ki so izvedene na podlagi revizije. V navedem členu je postavljena pravna domneva, da je zavarovanec o spremembah podatkov in o izvajanju revizije obveščen, če mu

zavod omogoči dostop do informativne osebne evidence, kot je določena s 140. in 412. členom ZPIZ-2.

K 74. členu

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je temeljni zakon, ki določa, kdaj nastane zavarovalno razmerje. Le-to nastane, ko nastane pravno razmerje, na podlagi katerega se mora oseba vključiti v obvezno zavarovanje. V tem členu pa je še dodatno definirano zavarovalno razmerje kot razmerje med zavodom in fizično osebo, ki se vključi v obvezno zavarovanje na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

K 75. členu

Lastnost zavarovanca pridobi vsaka fizična oseba, ki je na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ob nastalem zavarovalnem razmerju) vključena v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje z vloženo prijavo, na podlagi katere se o njej vodijo podatki v matični evidenci. O zavarovancih za posebne primere zavarovanja pa se podatki ne vodijo v matični evidenci in se zanje ne vlagajo tekoče prijave zavarovanja. Zato je določeno, da se lastnost zavarovanca za posebne primere ugotavlja šele ob nastanku zavarovalnega primera, kar je posebnost te oblike zavarovanja.

K 76. členu

Lastnost zavarovanca se pridobi z dnem vzpostavitve pravnega razmerja, ki je podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V primeru prostovoljnega vstopa v obvezno zavarovanje, oseba pridobi lastnost zavarovanca z dnevom vložitve prijave, lahko pa tudi do 30 dni pred dnevom vložitve, če v tem obdobju ni bila obvezno zavarovana na drugi podlagi. Lastnost zavarovanca v okviru prostovoljnega vstopa v obvezno zavarovanje se lahko pridobi za nazaj tudi za daljše obdobje kot je 30 dni, če oseba dokaže, da ni mogla pravočasno vložiti prijave zaradi postopkov pri nosilcih javnih pooblastil oziroma pri sodiščih. Oseba, ki je zaposlena za krajši delovni čas od polnega, pa se lahko prostovoljno vključi v obvezno zavarovanje za razliko do polnega delovnega časa in na ta način pridobi lastnost zavarovanca, vendar največ za dve leti nazaj od dneva vložitve prijave. Osebi, ki je bila prostovoljno vključena v obvezno zavarovanje in je izpolnila pogoje za obvezno zavarovanje, se dovoli odjava iz prostovoljnega zavarovanja za toliko časa nazaj, da se prostovoljno zavarovanje ne prekriva z obvezni zavarovanjem.

K 77. členu

Zaradi načela obveznosti zavarovanja po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je potrebno zagotoviti pridobitev lastnosti zavarovanca vedno, kadar je ta obveznost nastala, tudi, če prijava ni vložena v zakonitem roku. Roki za vložitev prijave v zavarovanje, določeni v 45. členu, niso prekluzivni, temveč so določeni zaradi zagotavljanja socialne varnosti zavarovancev, ki morajo biti v zavarovanje vključeni tekoče. Kršitev rokov je sankcionirana kot prekršek zavezanca, ne sme pa ovirati pravice zavarovanca do obveznega zavarovanja.

K 78. členu

Institut obveznega zavarovanja za zavarovance, ki opravljajo delo v okviru drugega pravnega razmerja, je kot novost urejen v 18., 130. in 146. členu ZPIZ-2, za celovito izvedbo pa je bilo potrebno določiti, kdaj nastane obveznost plačila prispevkov. Osnovno pravilo upošteva izpolnjevanje pogojev za obvezno zavarovanje po 18. členu ZPIZ-2 v trenutku izplačila prejemka za delo v okviru drugega pravnega razmerja. Če pa v tem trenutku pogoji ne bi bili izpolnjeni (ker je zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje na drugi podlagi s polnim

delovnim oz. zavarovalnim časom ali je upokojen), so pa bili izpolnjeni v času, ko je zavarovanec delo opravljal, prav tako nastane obveznost plačila prispevkov. Na ta način se bo preverjala podlaga za vključitev v obvezno zavarovanje v dveh trenutkih, in sicer primarno na dan izplačila prejemka oziroma podredno v obdobju opravljanja dela. Vse podatke, potrebne za pravilen obračun in plačilo prispevkov, mora izplačevalcu zagotavljati zavarovanec. Ta dolžnost zavarovanca obstaja vse od sklenitve drugega pravnega razmerja do vsakokratnega izplačila prejemka iz tega razmerja. Za izpolnitev obveznosti obvestitve delodajalca bo zavarovanec lahko sam pridobil podatke iz osebne informativne evidenc, lahko pa bo za pridobitev teh podatkov od Zavoda pisno pooblastil delodajalca.

K 79. členu

Izplačilo prejemka in plačilo prispevkov za zavarovance, ki opravljajo delo v okviru drugega pravnega razmerja, je lahko izvedeno v tekočem letu za delo, opravljeno v preteklem koledarskem letu. Za odmero dohodnine se prejemek šteje v letu, v katerem je bil izplačan. Namen instituta 18. člena ZPIZ-2 v povezavi s šestim odstavkom 22. člena ZPIZ-2, pa je, da se vzpostavi zavarovanje v letu, v katerem je bilo delo opravljeno, zato je določeno upoštevanje takšnih izplačil za izvedbo zavarovanja po 18. členu ZPIZ-2 v letu, v katerem je bilo opravljeno delo v okviru drugega pravnega razmerja.

K 80. členu

V tem členu so natančno določeni pogoji, kdaj se ugotavlja obstoj zavarovalnega razmerja oziroma lastnost zavarovanca.

K 81. členu

Ugotavljanje zavarovalnega razmerja oziroma lastnosti zavarovanca se lahko uvede po uradni dolžnosti, na zahtevo delodajalca ali posameznika, pri čemer o lastnosti zavod odloči z odločbo. Zaradi pravne varnosti se lahko lastnost zavarovanca na zahtevo posameznika ali delodajalca ugotavlja največ od 1.1.2000 naprej, v postopku, uvedenem po uradni dolžnosti, pa se lahko lastnost zavarovanca vzpostavi največ za 5 let za nazaj.

K 82. členu

Če je bil zavarovanec prijavljen v obvezno zavarovanje v nasprotju s predpisi o obveznem zavarovanju in se v postopku ugotavljanja lastnosti ugotovi druga prednostna zavarovalna podlaga, zavarovanec pridobi lastnost zavarovanca po drugi prednostni zavarovalni podlagi z dnem izdaje odločbe v primeru postopka, uvedenega po uradni dolžnosti oziroma z dnem ki je naveden v zahtevi, če je bil postopek uveden na zahtevo. S tem je omogočeno, da se lastnost zavarovanca prizna za obdobje v okviru vložene zahteve, če so za to obdobje izpolnjeni pogoji za obvezno zavarovanje na določeni podlagi, hkrati pa se po uradni dolžnosti ne posega v pravnomočno urejena zavarovalna razmerja.

K 83. členu

S tem členom se določa pravna podlaga, da se v primerih, ko je s pravnomočno sodbo sodišča, sodno poravnavo ali postopkom mediacije ugotovljen obstoj delovnega razmerja za nazaj, vzpostavi lastnost zavarovanca za nazaj, in sicer za vsa obdobja, ko zavarovanec ni bil vključen v obvezno zavarovanje, če so za ta obdobja na podlagi omenjenih postopkov oziroma pravnomočne sodbe plačani vsi prispevki za socialno varnost. Prav tako se vzpostavi lastnost zavarovanca na podlagi delovnega razmerja tudi v primerih, če se ugotovi, da je bil v določenih obdobjih, ki so pokrita s pravnomočno sodbo sodišča, sodno poravnavo ali postopkom mediacije, v obvezno zavarovanje vključen prostovoljno, ali pa je bil v to

zavarovanje vključen kot upravičenec do nadomestila zaradičasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno zavarovanje.

K 84. členu

Prijava v zavarovanje je nična, če je bila vložena na podlagi lažnih podatkov, ponarejenih listin, s strani nepooblaščen osebe ali pa posledica kakšnega drugega kaznivega dejanja.

K 85. členu

Za ugotavljanje zavarovalnega razmerja oziroma lastnosti zavarovanca oziroma sprememb let tega se uporabljajo določbe o postopku za uveljavljanju pravic iz obveznega zavarovanja.

K 86. členu

Če sta vzpostavitev ali prenehanje zavarovalnega razmerja ugotovljena z dokončno odločbo, zavezanec pa ne vloži prijave v roku 8 dni od dokončnosti odločbe, to prijavo v zavarovanje oziroma odjavo iz zavarovanja po uradni dolžnosti vloži zavod. Enako zavod postopa tudi v primeru, ko zavezanec za vlaganje prijav ne obstaja več.

K 87. členu

Ta člen določa, da so izpisi podatkov iz matične evidence ter potrdila o izplačilih javna listina.

K 88. členu

Podatki matične evidence imajo dolgoročen značaj, v daljšem obdobju zavarovanja pa se lahko spreminjajo standardi, ki se nanašajo na šifrante, definicije ali obeležja za posamezne podatke. V izogib obremenjevanju zavezancev z vlaganjem prijav sprememb podatkov v takšnih primerih je dano pooblastilo zavodu, da po uradni dolžnosti prilagodi podatke novim metodološkim standardom, vendar le ob pogoju, da ne poseže v obstoj in trajanje zavarovanja ali v osnovo, na podlagi katere se odmerjajo pravice. S tem je zagotovljena tudi usklajenost s prvim odstavkom 18. člena ZVOP-1, po katerem morajo biti osebni podatki ažurni in točni.

K 89. členu

Če se ugotovi, da so v matično evidenco vpisani nepravilni, netočni ali nepopolni podatki, se lahko naknadno popravijo ali dopolnijo na zahtevo zavarovanca. Določba povezuje način ugotavljanja pravilnosti podatkov z določbami 30. do 34. člena ZVOP-1, ki urejajo postopek za uveljavljanje pravice do popravkov in dopolnitev podatkov.

K 90. členu

Naknadno se lahko popravijo tudi podatki o pokojninski dobi, lastnosti zavarovanca, zavarovalni dobi in plačah oziroma osnovah, če so le-ti v matično evidenco vpisani na podlagi lažnih listin. Za razliko od ureditve v 84. členu tega zakona, v katerem je določena ugotovitev ničnosti prijave v zavarovanje in ima ta ničnost za posledico izbris podatkov o zavarovanju, je v tem členu določena le možnost popravljanja podatkov, ki so vpisani na podlagi lažnih listin. Gre za primere, ko bi podatek kljub napačnosti moral biti sporočen, ker je obveznost zavarovanja obstajala, vendar je drugačna njegova vrednost (vsebina).

K 91. členu

Prav tako kot v 59. in 73. členu tega zakona je varovana pravica zavarovanca do seznanitve s podatki, ki se o njem vodijo, in o spremembah teh podatkov. V navedem členu je postavljena pravna domneva, da je zavarovanec o spremembah podatkov in o izvajanju revizije obveščen, če mu zavod omogoči dostop do informativne osebne evidence, kot je določena s 140. in 412. členom ZPIZ-2.

K 92. členu

Poslovodne osebe lahko vložijo zahtevo za plačilo oziroma doplačilo neplačanih oziroma premalo plačanih prispevkov, in sicer le za obdobja do vključno 31. decembra 2011. V preteklosti je bil namreč zaradi neskladnih predpisov z več področij nadzor nad plačevanjem prispevkov ohlapnejši ali celo onemogočen in dopuščeno je bilo evidentiranje družbe kot zavezanca za plačevanje prispevkov za poslovodne osebe, posledično pa je bila izterjava prispevkov zelo omejena. Takšno stanje je trajalo do 31. decembra 2011, ko je bila s spremembo prijav v zavarovanje za poslovodne osebe po uradni dolžnosti navedba zavezanca usklajena z veljavno zakonodajo ter vzpostavljen ustrezen nadzor in sistem pobiranja prispevkov za te osebe. Zato je za pretekla obdobja, ko je ugotovljeno, da prispevki niso bili plačani ali niso bili plačani v celoti, dana možnost zavarovancem, da svoje obveznosti izpolnijo. Zavod o zahtevi odloči z odločbo, v kateri določi višino osnove za plačilo prispevkov. Sam obračun in plačilo prispevkov pa poteka na enak način, kot velja za tekoče plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

K 93. členu

Plačilo prispevkov iz prejšnjega člena je mogoče le, če družba, ki je bila evidentirana kot zavezanec za plačilo prispevkov, še obstaja. V tem primeru se plačilo izvede na način, ki velja za obračunavanje in plačevanje davkov in prispevkov za socialno zavarovanje z obračunom davčnega odtegljaja od izplačanih plač po stopnjah, veljavnih na dan obračuna davkov in prispevkov.

K 94. členu

Zavod z odločbo določi višino osnove, od katere se izvede plačilo prispevkov, nato pa zavezanec obračuna in plača vse prispevke za socialno varnost po predpisih, ki veljajo za tekoče plačilo obveznih prispevkov. Višina osnove je določena tako, da ohranja realno vrednost prispevkov, ki so predpisani za to kategorijo zavarovancev.

K 95. členu

Določitev osnove po 94. členu ohranja realno vrednost teh osnov, za izračun pokojninske osnove pa je treba upoštevati tisto osnovo, ki je veljala v obdobju, na katero se plačilo prispevkov nanaša. Pri izračunu pokojninske osnove se namreč osnove iz preteklih obdobj preračunajo z valorizacijskimi količniki na raven leta pred letom, v katerem se uveljavljajo pravice.

K 96. členu

Zavod je v skladu s tretjim odstavkom 140. člena ZPIZ-2 dolžan voditi osebno informativno evidenco, ki vsebuje podatke o osnovah, od katerih so bili plačani prispevki, o obračunanih prispevkih po posameznih letih, o plačilu prispevkov po posameznih letih ter o obdobju zavarovanja. V 412. členu ZPIZ-2 je tudi določeno, da se natančnejši način in roki pošiljanja podatkov uredijo z zakonom, ki ureja matično evidenco. Za zagotavljanje delovanja osebne informativne evidence zavod uporabi podatke, ki jih DURS posreduje na podlagi 38. člena tega zakona. Določen je način posredovanja podatkov, in sicer v elektronski obliki. Z razvojem uporabe informacijskih tehnologij se zasleduje tudi modernizacija obveščanja zavarovancev o obračunanih prispevkih in plačilih prispevkov za preteklo koledarsko leto. Zavarovancem se z namenom obveščenosti omogoči vpogled v osebno informativno evidenco in se s tem šteje, da je zavod izpolnil dolžnost letnega obveščanja zavarovancev.

K 97. členu

Člen določa trajno hrambo dokumentov, ki vsebujejo podatke za uvedbo in vodenje matične evidence. Po predpisih o varstvu arhivskega in dokumentarnega gradiva sodijo evidence, ki se vodijo v okviru matične evidenc po tem zakonu, in dokumenti, ki so podlaga za vpis podatkov v te evidence, med dokumentarno gradivo, ki ga je treba zaradi pravne varnosti posameznikov hraniti trajno.

K 98. členu

Člen natančneje določa način hrambe podatkov s strani zavoda. Zaradi velike količine dokumentov ter v skladu z modernizacijo sistema hrambe je podana podlaga za hrambo dokumentov v digitalni obliki. Hkrati se upoštevajo tudi dosednji načini hrambe dokumentov v preteklosti, pretežno v mikrofilmski obliki. S tem se zagotavlja varnost in dostopnost dokumentarnega gradiva za postopke uveljavljanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

K 99. členu

Izvirne dokumente, ki se sicer hranijo trajno in ki so bili prejeti v fizični obliki, po snemanju na mikrofilm ali pretvorbi v digitalno obliko uniči strokovna komisija. Določba je usklajena s predpisi o varstvu arhivskega in dokumentarnega gradiva.

K 100. členu

Člen določa trajno hrambo zbirk podatkov v matični evidenci. Po predpisih o varstvu arhivskega in dokumentarnega gradiva sodijo evidence, ki se vodijo v okviru matične evidenc po tem zakonu, in dokumenti, ki so podlaga za vpis podatkov v te evidence, med dokumentarno gradivo, ki ga je treba zaradi pravne varnosti posameznikov hraniti trajno.

K 101. členu

Člen določa trajno obveznost varovanja tajnosti osebnih podatkov za vse osebe, ki se pri svojem delu seznanijo z vsebino osebnih podatkov zavarovancev ali uživalcev pravic. V sistemu matične evidence so predvsem osebni podatki, med njimi so nekateri tudi občutljivi podatki po predpisih o varstvu osebnih podatkov, zato je potrebno k skrbnemu varovanju zavezati vse osebe, ki imajo v zvezi s svojim delom dostop do teh podatkov.

K 102. členu

Zavod mora za zavarovanje podatkov matične evidence sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe. Podrobnejše zahteve za varovanje osebnih podatkov so urejene v predpisih o varstvu osebnih podatkov.

K 103. členu

Ministrstvo, pristojno za delo, izvaja nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in vodenjem matične evidence.

K 104. členu

Člen natančneje opredeljuje prekrške in globe v primeru ugotovljenega prekrška. Popolnost in pravilnost podatkov v matični evidenci je izjemnega pomena za nemoteno priznavanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Poleg tega so podatki matične evidence tudi podlaga za uporabo in ugotavljanje pravic in obveznosti pri drugih organih, ki so do teh podatkov upravičeni. Zato je vsaka kršitev obveznosti posredovanja podatkov po tem zakonu primerno sankcionirana.

K 105. členu

S to določbo je zagotovljeno, da se obstoječa matična evidenca od uveljavitve novega zakona vodi skladno z določbami novega zakona. Prav tako je določeno, da se do izdaje novih izvršilnih predpisov uporabljajo izvršilni predpisi, veljavni pred uveljavitvijo novega zakona, če niso v nasprotju z določbami novega zakona.

K 106. členu

Do 31. decembra 2017 vlagajo prijavo podatkov in sprememb podatkov o obdobju zavarovanja, o osnovah, o obračunanih in plačanih prispevkih za vsakega zavarovanca v preteklem koledarskem letu delodajalci oziroma stečajni ali likvidacijski upravitelji, čeprav so zavezanci za vložitev prijav teh podatkov in sprememb podatkov skladno s temeljnimi določbami delodajalci, DURS oziroma stečajni ali likvidacijski upravitelji. Ta obveznost pa za delodajalce oziroma stečajne ali likvidacijske upravitelje obstaja tudi po 31. decembru 2017, če gre za podatke, ki se nanašajo na obdobja do 31. decembra 2017 in ki niso bili posredovani v zakonsko določenih rokih.

K 107. členu

Člen določa začetek uporabe določb šestega, sedmega, osmega in devetega odstavka 7. člena najkasneje do 1. januarja 2016. V teh določbah je urejeno obvezno elektronsko vlaganje prijav v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter v druga obvezna socialna zavarovanja preko sistema e-VEM za vse poslovne subjekte. Glede na to, da je potrebna dograditev navedenega sistema in da se morajo na to obveznost pripraviti tudi zavezanci, je določeno ustrezno prehodno obdobje za izvedbo potrebnih aktivnosti.

K 108. členu

Člen določa rok, do katerega mora DURS prvič posredovati podatke, ki jih zavod potrebuje za izvajanje dolžnosti v zvezi z vodenjem informativne osebne evidence po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. V 412. členu ZPIZ-2 je namreč določeno, da se natančnejši način in roki pošiljanja podatkov uredijo zakonom, ki ureja matično evidenco.

K 109. členu

V tem členu je določena obveznost zavoda, da v roku dveh let od uveljavitve novega zakona zagotovi podatke o nadzoru, podatke o reviziji in o spremembah podatkov v okviru informativne osebne evidence.

K 110. členu

V tem členu je določena obveznost zavoda, da v roku dveh let od uveljavitve zakona vzpostavi vse evidence podatkov po tem zakonu.

K 111. členu

Revizija prijavljenih podatkov za vse zavarovance pri zavezancu, ki se nanašajo na plačo, osnovo, obdobje zavarovanja in plačilo prispevka ter prijava sprememb teh podatkov, se glede podatkov, prejetih pred uveljavitvijo tega zakona, lahko opravi najkasneje v roku 10 let od uveljavitve tega zakona.

K 112. členu

Minister, pristojen za delo, je zavezan, da v roku enega leta po uveljavitvi zakona sprejme izvršilne predpise iz 9. člena tega zakona. Izvršilni predpis iz šestega odstavka 40. člena tega zakona pa mora minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, sprejeti v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

K 113. členu

S tem členom se do ustrezne spremembe Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2) in ZPIZ-2 zagotavlja pravna podlaga za plačilo prispevkov v primerih, ko zavarovanec iz 18. člena ZPIZ-2 prejme plačilo od delodajalca iz tujine ali od delodajalca, ki je fizična oseba. V teh primerih je dolžan sam napovedati prejemek davčnemu organu za odmero akontacije dohodnine. Z isto odločbo bo davčni organ odmeril tudi prispevke. Prav tako bodo z odločbo odmerjeni prispevki tudi v primerih, ko zaradi višine prejemka, ki ne dosega predpisane meje, davčni organ ne odmeri akontacije dohodnine.

K 114. členu

S členom se v prehodnem obdobju, do ureditve v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, z vidika plačevanja prispevkov za socialno varnost izenačuje obravnava odpravnine zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas z odpravnino zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas. Odpravnina zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas je kot nova pravica določena z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/2013-ZDR-1 (78/2013 popr.), zato obravnava z vidika prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v ZPIZ-2 ni izenačena z obravnavo odpravnin zaradi odpovedi pogodbe za nedoločen čas. S členom se določa, da se odpravnina zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, ne všteva v osnovo za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v znesku odpravnine zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ne plačuje dohodnina. Glede na to, da je določitev osnove za ostale prispevke za socialno varnost (prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, za zaposlovanje in starševsko varstvo) vezana na osnovo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se s predmetno določbo na enak način določa tudi osnova za ostale prispevke za socialno varnost.

K 115. členu

Ta člen določa prenehanje veljavnosti predpisov.

K 116. členu

Člen določa uveljavitev s prvim naslednjim dnem po objavi v Uradnem listu RS in začetek uporabe tega zakona s 1. januarjem 2014.